

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A
REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ORGANIZOVANÁ KRIMINALITA A JEJÍ PŘÍČINY
V ČR**

Autor práce: Filip Tolar

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. JUDr. Romanovi Svatošovi, Ph.D, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce

Abstrakt

TOLAR, F. Organizovaná kriminalita a její příčiny v ČR: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 56 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph. D.

Předkládaná práce se zabývá problematikou organizované kriminality na území České republiky a jejího vývoje po roce 1989 až do dnešních dní. Nejprve je stručně vymezen pojem organizovaný zločin, s čímž souvisí také charakteristika jednotlivých způsobů páchaní organizované kriminality (hospodářská, drogová, násilná kriminalita, obchod s lidmi, nelegální migrace, autokriminalita). Poté je vymezen vývoj organizované kriminality v České republice, a to nejprve v oblasti působení organizovaných zločineckých skupin zahraničních, následně pak skupin domácích. Následují statistiky současné situace v oblasti organizovaného zločinu, prognóza do budoucna a návrhy autora *de lege ferenda*, na jejichž základě by mohlo dojít k zefektivnění boje proti organizované kriminalitě. Poslední kapitola předkládané práce představuje dotazníkové šetření týkající se povědomí mladých vysokoškoláků o oblasti organizovaného zločinu.

Klíčová slova

Organizovaná kriminalita – organizovaný zločin – organizovaná zločinecká skupina – vývoj organizované kriminality

Abstract

TOLAR, F. Organized Crime and it's causes in the Czechia: Bachelor thesis, České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2018 56 p. Supervisor: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph. D.

The thesis presented is focused on the organized crime in the Czech Republic and it's evolution from 1989 up to now. Firstly, a definition of the organized crime is briefly specified, which relates also to the characteristics of the individual types of organized crime commission (economic, drug and violent crime, human trafficking, illegal migration, vehicle crime). Further the evolution of the organized crime in the Czech Republic is stated, in particular the sphere of activity of foreign organized criminal groups as well as the domestic ones. The statistics of current situation of the organized crime follow, including the prognosis for future and the author's proposal de lege ferenda, based on which the fight against organized crime could be made more effective. The last chapter of the thesis represents a questionnaire research regarding awareness of young university students about the organized crime.

Key words

Organized criminality – organized crime – organized criminal group – evolution of organized crime

Obsah

Obsah	6
Úvod.....	8
1 Metodika a cíl bakalářské práce	9
2 Základní pojmy	10
2.1 Organizovaný zločin – charakteristika a právní úprava	10
2.1.1 Organizovaná zločinecká skupina.....	13
2.1.2 Spolupracující obviněný.....	13
2.1.3 Spolupachatelství a účastenství.....	15
2.1.4 Trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině	16
2.1.5 Beztrestnost agenta.....	17
2.2 Projevy organizovaného zločinu	18
2.2.1 Hospodářská kriminalita	18
2.2.2 Drogová kriminalita	20
2.2.3 Násilná kriminalita	21
2.2.4 Obchod s lidmi a nelegální migrace.....	23
2.2.5 Autokriminalita	25
3 Vznik organizované kriminality po roce 1989.....	27
4 Vývoj organizované kriminality do dnešních dní	30
4.1 Zahraniční zločin na území České republiky	30
4.1.1 Ruskojazyčný organizovaný zločin.....	30
4.1.2 Balkánský organizovaný zločin	33
4.1.3 Vietnamský organizovaný zločin.....	35
4.2 Domácí organizovaný zločin.....	38
5 Současná situace a prognóza do budoucna	41
6 Navrhovaná opatření pro omezení organizované kriminality	44
7 Dotazníkové šetření.....	47

8	Závěr	51
	Seznam použitých zdrojů	53
	Literární zdroje.....	53
	Elektronické zdroje	54
	Legislativní dokumenty.....	56

Úvod

Tématem předkládané práce je organizovaná kriminalita na území České republiky a její vývoj od roku 1989 dodnes. Organizovaná kriminalita je fenoménem dnešní doby, s nímž se potýká naprostá většina zemí včetně těch nejvyspělejších. Vše přitom nasvědčuje tomu, že bude i nadále docházet k rozvoji této pro společnost velmi nebezpečné činnosti, a proto je nutné této problematice věnovat stále větší pozornost. Všechny právě uvedené důvody jsou osvědčením naprosté aktuality tématu této práce a také důvodem, proč si jej autor pro zpracování zvolil.

Bakalářská práce se bude konkrétně zabývat otázkami zrodu a následného vývoje organizované kriminality v Československu a následně v samostatné České republice, a to s přihlédnutím k dřívějšímu politickému zřízení až od roku 1989. Jelikož u zrodu ryze českých organizovaných zločineckých uskupení stály zahraniční zločinecké skupiny, bude se autor nejprve zabývat těmito, jejich postavením a konkrétní náplní kriminální činnosti. Posléze bude pozornost věnována domácím zločineckým uskupením a vývoji jejich kriminálních zájmů. Vyústěním bude prognóza budoucího působení organizovaných zločineckých skupin na území České republiky a jejich zaměření. Následně autor přistoupí k několika návrhům pro právní úpravu *de lege ferenda*, které by dle jeho názoru mohly být přínosem v oblasti potírání a odhalování organizovaného zločinu.

1 Metodika a cíl bakalářské práce

Cílem předkládané práce je analyzovat vznik a vývoj organizované kriminality v České republice po roce 1989 až do současnosti. Dále se bakalářská práce bude zabývat prognózou do budoucna v oblasti vývoje organizované kriminality v České republice. Vedlejším cílem bude navržení opatření, která by mohla částečně eliminovat organizovaný zločin na území České republiky.

K splnění uvedeného cíle práce bude použita v první řadě obsahová analýza literárních zdrojů, a to především, pokud jde o první kapitolu, v níž je charakterizován organizovaný zločin, a jsou zde vymezeny jeho projevy. V následujících kapitolách pak bude kromě obsahové analýzy literárních zdrojů použita také analýza statistických dat kriminality. V poslední řadě bude použita také metoda komparace, a to především, pokud jde o porovnání vývoje kriminální činnosti organizovaných zločineckých skupin v průběhu času.

V poslední kapitole samotného textu práce bude představen kvantitativní výzkum, který byl zpracován prostřednictvím dotazníkového šetření a následné analýzy dat z tohoto šetření získaných.

2 Základní pojmy

2.1 Organizovaný zločin – charakteristika a právní úprava

Organizovaný zločin je jedním ze závažných problémů současné společnosti. Je fenoménem, který často „neviditelně“ zasahuje do života občanské společnosti a ohrožuje jednak práva jednotlivců, jednak je také hrozbou pro demokratický právní stát samotný. Obecně lze říci, že oblast organizovaného zločinu se nejúčinněji rozvíjí v zemích, kde efektivně nepůsobí legislativa a veřejná moc. Organizovaný zločin je pak pro danou zemi jedním z největších bezpečnostních rizik. Právě uvedené však v žádném případě neznamená, že země s vyspělými právními řády, které se dají v dnešním pojetí označit za demokratické právní státy, nejsou organizovanou kriminalitou ohroženy.¹ Tato hrozba existuje i v podmínkách České republiky, jak bude podrobněji analyzováno níže v této práci.

V případě organizované kriminality jde o speciální oblast trestního práva, jelikož oproti běžné protiprávní činnosti jednoho pachatele se jedná o činnost organizované skupiny. V případě ostatních trestných činů je tak zásadně zkoumán pachatel a jeho protiprávní jednání, kdežto v případě organizované kriminality stojí tyto aspekty až na druhém místě.²

V případech organizovaného zločinu je velmi často cílem jeho pachatelů snaha získání finančního prospěchu, a to prostřednictvím shánění nelegálního zboží či služeb. Vedle toho je pak potřebná legalizace zisku, který z předmětné nelegální činnosti vzejde. Organizovaná skupina tedy funguje tím způsobem, že za účelem dosažení svého cíle jednotlivými kroky k jeho naplnění páchá trestnou činnost. Tato se však nestane jednorázově, nýbrž se děje dlouhodobě, tak, aby bylo dosahováno maximálního zisku. O organizovaném zločinu lze konstatovat, že se jedná o soustavnou, avšak nelegální činnost prováděnou za účelem zisku, jinými slovy by se jednalo o podnikatelskou činnost, kdyby tato byla právem aprobovaná.³ Typickou organizovanou činností, která je známá také v České republice, je např. drogová trestná činnost.⁴

---

¹ COUFALOVÁ, B. Hmotněprávní instituty pro boj s organizovaným zločinem podle nového trestního zákoníku. *Bulletin advokacie*, 2009, č. 10, s. 82-85.

² VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 558.

³ VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 558.

⁴ CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 74-75.

Jak již bylo uvedeno výše, organizovaný zločin se od běžného individuálně spáchaného trestného činu v mnohém odlišuje. Právě na tuto skutečnost lze poukázat v souvislosti s vymezením pojmových znaků organizovaného zločinu. Prvním aspektem organizované kriminality je již výše zmíněná skutečnost, totiž ta, že se skupina vždy snaží provádět takovou nelegální činnost, která jí zároveň přinese co nejvyšší zisk. S tím samozřejmě souvisí potřeba posouzení možného rizika dané činnosti a je tedy zřejmé, že organizovaná skupina vyhodnocuje pro ni nejvýhodnější a zároveň pokud možno nejméně rizikovou činnost. Tento prvek je důležitý z pohledu odlišení organizovaného zločinu od jiných druhů zločinů, jimiž jsou např. terorismus nebo další extremisticky či rasisticky orientované trestné činy.

Zatímco organizovaný zločin je zaměřen na výdělečnou činnost, ostatní zmíněná trestná činnost se děje pod vlivem určité ideologie, zisk zde obecně nehraje zásadní roli.⁵ Ostatní zmíněné skupiny tedy finanční prostředky potřebují k rozvoji a následnému dosažení svých ideologických cílů, kdežto skupiny páchající organizovaný zločin protiprávně jednají právě za účelem dosažení ekonomických prostředků. Tyto jsou následně používány kromě jiného k co nejefektivnějšímu pokračování v trestné činnosti, s čímž souvisí také problematika korupce ve veřejném prostoru. Finance vzešlé z organizované kriminality pak samozřejmě slouží také pro uspokojení potřeb členů skupiny. Speciální otázka se pak týká legalizace peněz vzešlých z organizovaného zločinu, tedy problematiky tzv. praní špinavých peněz.

Dalším pojmovým znakem organizované kriminality je, že daná činnost je provozována dlouhodobě či soustavně. I tímto znakem se organizovaný zločin odlišuje od běžných individuálních trestných činů. S právě uvedeným znakem souvisí také skutečnost, že vztahy mezi členy organizované skupiny jsou velmi často dlouhodobé, osobní, a tedy je pro orgány činné v trestním řízení velmi složité některou z osob zde figurujících přesvědčit, aby spolupracovala a postavila se tak proti svým spolupachatelům.

Jedním z pojmových znaků organizovaného zločinu je totiž také již zmíněná organizovanost dané skupiny. Tato zpravidla má jasnou hierarchickou strukturu a každý člen zde má své postavení a s ním související úkoly. K tomu, aby došlo k rozkrutí celé skupiny, je zcela jistě potřebné rozkrýt především nejvýše postavené osoby. Příkladem lze uvést skupinu, která působí v oblasti drogové kriminality. Nejnížší články

---

⁵ VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 560.

v rámci hierarchické struktury tvoří dealeři drog, kteří jsou často sami osobami drogově závislími, stojícími na pokraji společnosti. Primárním úkolem orgánů činných v trestním řízení není, aby byly usvědčeny a potrestány tyto nízko postavené osoby, nýbrž rozkrýtí celé struktury skupiny, odhalení nejvýše postavených osob a zamezení dalšímu páčání organizované kriminality. Bohužel zde platí, že nejvýše postavené osoby jsou od bezprostředního páčání trestné činnosti izolovány, a tedy musejí být odhalovány často velmi složitým způsobem.⁶

Z právě uvedeného je zřejmé, že v rámci „dobře fungující“ skupiny páčající organizovaný zločin je důležitá naprostá oddanost a disciplinovanost jednotlivých členů. Vysoko postavené osoby jsou často vůdci, kteří vydávají rozkazy, jež musejí být bezpodmínečně přesně dle zadání splněny. Samozřejmostí pak je, že každý člen této hierarchie je vázán mlčenlivostí ohledně všech skutečností s páčáním této protiprávní činnosti souvisejících. S tím souvisí možný strach osob postavených v rámci celé struktury skupiny níže, vyhrožování či násilí ze strany vyšších článků apod. I tyto skutečnosti jsou jedním z hlavních důvodů, proč se organizovaná kriminalita potírá a rozkrývá velmi nejednoduše.

Složitě rozkrývání organizované kriminality má na svědomí kromě toho také fakt, že tato je zásadně činností bez obětí. To znamená, že v rámci trestního řízení nemohou oběti trestné činnosti figurovat v roli svědků.

Konečně také poslední aspekt jako typický znak skupin páčajících organizovaný zločin přispívá ke složitosti potírání organizované kriminality. Tímto je globální charakter organizovaného zločinu, jinými slovy, organizovaná kriminalita velmi často probíhá na mezinárodní úrovni, nikoli pouze v rámci jednoho státu. Právě rychle se šířící globalizace, otevření hranic v Evropě, odstranění cel apod. k rozkvětu oblasti organizované kriminality významně přispěly.

Lze tedy uzavřít, že organizovaný zločin probíhá jako spolupráce minimálně tří osob, přičemž jde o soustavně a dlouhodobě páchanou úmyslnou trestnou činnost zaměřenou především na dosažení zisku. Tato činnost je často vyvíjena mezinárodní skupinou, která má zpravidla hierarchickou strukturu členů, fungují zde její vlastní pravidla, každý z členů má jasně stanovené úkoly, které je povinen za každé situace splnit. Každý z členů pak také dodržuje povinnost mlčenlivosti. Tyto skupiny se vyznačují velkým množstvím finančních prostředků a s tím souvisejícím praktikováním praní

---

⁶ CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 17.

špinavých peněz. S jejich bohatstvím pak bohužel souvisí také moc, kterou skupiny mohou využívat i navenek např. za účelem podplácení, likvidace konkurence, ovlivňování politiky, médií apod.

2.1.1 Organizovaná zločinecká skupina

Pokud jde o zakotvení skupiny páchající organizovaný zločin v rámci českého trestního práva, je na místě uvést definici organizované zločinecké skupiny tak, jak ji zakotvuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), ve svém ustanovení § 129. Podle něj je organizovaná zločinecká skupina *„společenstvím nejméně tři trestně odpovědných osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které je zaměřeno na soustavné páchaní úmyslné trestné činnosti“*.

Dle ustanovení § 107 trestního zákoníku je pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny každý, kdo spáchal úmyslný trestný čin jako člen této skupiny, nebo jej spáchal vědomě se členem organizované zločinecké skupiny, příp. v úmyslu takové skupině napomáhat. Ustanovení § 108 trestního zákoníku zakotvuje některá zvláštní pravidla pro trestání pachatelů trestné činnosti spáchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody, která je zakotvena v rámci trestního zákoníku u dané skutkové podstaty spáchaného trestného činu, se v těchto případech zvyšuje o jednu třetinu. Soud pak zásadně tomuto pachateli ukládá trest odnětí svobody v horní polovině uvedeným způsobem stanovené trestní sazby. I přesto, že horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody zásadně nesmí převyšovat dvacet let, v případě pachatelů trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny zákonodárce stanovuje výjimku. V případech, kdy je takovému pachateli ukládán výjimečný trest, však jeho horní hranice nesmí překračovat délku třiceti let.

2.1.2 Spolupracující obviněný

Z právě uvedeného je zřejmé, že organizovanou kriminalitu český zákonodárce považuje za velmi závažnou protiprávní činnost, která má být na základě zákona také velmi přísně postihována. Vedle toho je však v zájmu rozkrývání organizovaných zločineckých skupin žádoucí získávat svědky z řad členů organizované zločinecké skupiny. Ustanovení § 41 trestního zákoníku tedy jako jednu z polehčujících okolností,

k nimž má soud rozhodující o vině a trestu ukládanému pachateli přihlídnout, zakotvuje situaci, kdy „pachatel přispěl zejména jako spolupracující obviněný k objasnění trestné činnosti spáchané členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny“.

S právě uvedeným pak úzce souvisí ustanovení § 58 odst. 4 trestního zákoníku, které zakotvuje možnosti mimořádného snížení trestu odnětí svobody. Pod dolní hranici trestní sazby soud dle tohoto ustanovení sníží trest odnětí svobody pachateli, který je označen jako spolupracující obviněný, pokud tento podal v trestním řízení úplnou a pravdivou výpověď o skutečnostech, které mohou významně přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny. Přitom soud musí brát v úvahu veškeré okolnosti případu, především osobu samotného pachatele ve spojitosti s okolnostmi případu, způsob, jakým se tato podílela na organizovaném zločinu, následky, které byly touto protiprávní činností způsobeny apod.

V ustanovení § 46 odst. 2 trestní zákoník dokonce dává rozhodujícímu soudu možnost upuštění od potrestání pachatele označeného jako spolupracující obviněný. K takové úvaze soud musí přivést posouzení veškerých okolností podobně jako v případě mimořádného snížení trestní sazby trestu odnětí svobody. Upuštění od potrestání však není možné, pokud spolupracující obviněný spáchal trestný čin, který je závažnější než zločin, k jehož objasnění přispěl, příp. pokud v rámci organizovaného zločinu figuroval v pozici organizátora nebo návodce. Upuštění od potrestání není možné ani tehdy, pokud spolupracující obviněný způsobil úmyslně těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

Samotný institut spolupracujícího obviněného je blíže definován v rámci zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“). Ustanovení § 178a citovaného právního předpisu stanovuje, že v řízení o zločinu může obviněný být státním zástupcem označen za spolupracujícího, pokud dojde k naplnění následujících podmínek:

- obviněný státnímu zástupci sdělí skutečnosti, které mohou významně přispět k objasnění zločinu spáchaného organizovanou zločineckou skupinou,
- obviněný se dozná k činu, pro který je stíhán,
- obviněný souhlasí s tím, že v rámci soudního řízení bude vystupovat jako spolupracující obviněný.

Institut spolupracujícího obviněného český právní řád zakotvuje teprve s účinností od 1. ledna 2010, kdy vstoupil v účinnost také zcela nový trestní zákoník. Záměr

zákonodárce byl v tomto případě zřejmý – zefektivnění objasňování zvláště závažných zločinů tak, aby pachatelé, kteří jsou zároveň osobami spolupracujícími s organizovanou zločineckou skupinou, byly motivovány ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a podílely se tak na rozkrývání a potírání činnosti těchto skupin.

Dle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku, se uvádí, že „jednotlivcům, kteří „odpadnou“ od organizované zločinecké skupiny nebo jiné zločinecké organizace a učiní vše co mohou k tomu, aby předešli dalšímu páchání zločinecké činnosti nebo poskytnou policii a soudním orgánům při shromažďování důkazů rozhodujících pro rekonstrukci skutkového děje, odhalení a identifikaci pachatelů takové trestné činnosti, náležitou pomoc, by měly být poskytnuty výhody při ukládání trestu a způsobu jeho výkonu, jakož i vhodná opatření, která by měla být poskytnuta na ochranu jejich rodinným příslušníkům a blízkým osobám.“⁷

Ve formě organizovaného zločinu je páchána ta nejzávažnější trestná činnost představující obrovské riziko jak pro jednotlivce, tak pro stát. Nebezpečnost organizované kriminality navíc neustále zvyšuje její mezinárodní rozměr a prorůstání do oblasti politiky, výkonné moci, ekonomiky apod. Institut spolupracujícího obviněného je jedním z prostředků, jak s tímto nebezpečným fenoménem bojovat.⁸

2.1.3 Spolupachatelství a účastenství

Výše bylo zmíněno, že organizovaná zločinecká skupina má zpravidla hierarchickou strukturu, kde má každý její člen jasně vymezené pravomoci a úkoly. Vedle toho bylo také uvedeno, že možnost upuštění od potrestání pachatele označeného jako spolupracující obviněný je zapovězena v případech, kdy je tímto pachatelem návodce či organizátor. Je tak na místě ve stručnosti charakterizovat spolupachatelství a účastenství jako trestněprávní instituty.

Ustanovení § 23 trestního zákoníku zakotvuje pravidlo, podle kterého v případě, kdy byl trestný čin spáchán dvěma nebo více osobami, každá z těchto osob za toto jednání

---

⁷ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. *Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku* [online]. [citováno 18. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=411&CT1=0>>

⁸ HEROUTOVÁ, T. *Tendence rozšiřování institutu spolupracujícího obviněného – nezbytný krok či omyl zákonodárce?* [online]. Vydáno 11. 12. 2017 [citováno 19. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.iurium.cz/2017/12/11/spolupracujici-obvineny/>>

odpovídá, jako by jej spáchala sama. Všechny takové osoby jsou přitom nazývány spolupachateli.

Dle následujícího § 24 trestního zákoníku jsou účastníky dokonaneho trestného činu nebo jeho pokusu také osoby, které úmyslně:

- spáchání této trestné činnosti zosnovaly nebo řídily (organizátoři),
- vzbudily v jiných osobách rozhodnutí spáchat trestný čin (návodci),
- umožnily či usnadnily jiným osobám spáchání trestné činnosti, a to především opatřením prostředků, odstraněním překážek, vylákáním oběti na místo činu, hlídáním v době činu, radou nebo slibem přispět po trestném činu apod. (pomocníci).

Zásadně platí, že organizátoři, návodci a pomocníci jako účastníci trestného činu jsou trestně odpovědní obdobně jako samotní pachatelé. Postavení účastníka však odlišuje od spolupachatele zásadní skutečnost, a sice to, že účastník se na protiprávním jednání účastní pouze nepřímo, jednáním, které by samo o sobě nenaplněovalo skutkovou podstatu žádného trestného činu. Trestní odpovědnost organizátora, návodce či pomocníka je tak závislá na trestnosti hlavního pachatele. Spolupachatelé naopak páchají trestnou činnost společným jednáním a v tomto případě není nutné, aby se všichni z nich na trestné činnosti podíleli ve stejném rozsahu.⁹

2.1.4 Trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině

Účast na organizované zločinecké skupině je sama o sobě trestným činem dle českého právního řádu. Konkrétně ustanovení § 361 trestního zákoníku vymezuje skutkovou podstatu tohoto trestného činu tím způsobem, že trestně odpovědný je každý, kdo založí organizovanou zločineckou skupinu, kdo se účastní její činnosti nebo kdo organizovanou zločineckou skupinu podporuje. Pachateli tohoto protiprávního jednání může být uložen trest odnětí svobody na dva roky až deset let, případně mu může být uložen trest propadnutí majetku.

Ustanovení § 361 odst. 2 a 3 citovaného právního předpisu zakotvují kvalifikované skutkové podstaty tohoto trestného činu, jinými slovy, zákonodárce zde vymezuje podmínky, jejichž naplnění znamená uložení přísnějšího trestu pachateli. Je-li organizovaná zločinecká skupina, o jejíž účastenství se jedná, zaměřena nebo určena

---

⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2007, sp. zn. 7 Tdo 1401/2006.

k páchání vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru, pak má být pachatel trestného činu účasti na takové organizované zločinecké skupině potrestán odnětím svobody na tři až dvanáct let nebo propadnutím majetku.

Ještě přísnější trest stanovuje trestní zákoník pro případy, kdy je pachatel vedoucím činitelem nebo představitelem organizované zločinecké skupiny určené nebo zaměřené k páchání vlastizrady, teroristického útoku nebo teroru. Tomuto pachateli má být uložen trest odnětí svobody v délce trvání pět až patnáct let nebo trest propadnutí majetku.

S trestným činem účasti na organizované zločinecké skupině souvisí také zvláštní ustanovení o účinné lítosti zakotvené v rámci § 362 trestního zákoníku. Pachatel tohoto trestného činu podle něj není trestný v případě, kdy o organizované zločinecké skupině informoval státního zástupce nebo policejní orgán v době, kdy mohlo být ještě odstraněno nebezpečí ohrožení zájmu chráněného českým trestním právem. Je-li pachatelem voják, pak může být oznámení učiněno také nadřízenému.

Uvedené zvláštní ustanovení o účinné lítosti zcela zřejmě souvisí s „generálním“ ustanovením o účinné lítosti, které je zakotveno v ustanovení § 33 trestního zákoníku. Podle tohoto zaniká trestní odpovědnost za taxativně vymezené trestné činy v případě, že pachatel dobrovolně zamezil škodlivému následku daného protiprávního jednání nebo jej napravil, a dále pak v případě, že pachatel o tomto trestném činu učinil oznámení v době, kdy škodlivému následku mohlo být ještě zamezeno, státnímu orgánu, policejnímu orgánu či v případě, že jde o vojáka, svému nadřízenému.

Pro trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině nelze ustanovení § 33 citovaného zákona aplikovat. Ustanovení § 362 trestního zákoníku na rozdíl od něj neobsahuje požadavek dobrovolného jednání pachatele a lze si tedy představit situaci, kdy zvláštní ustanovení o účinné lítosti bude aplikováno přesto, že k oznámení došlo např. pod nátlakem. Důležitá je však druhá podmínka, totiž skutečnost, že lze ještě zabránit škodlivému následku předmětného protiprávního jednání.

V případě, že by nebyla naplněna tato podmínka, je možné uvažovat o aplikaci ustanovení zakotvujícího polehčující okolnosti (viz výše v této práci).

2.1.5 Beztrestnost agenta

Kromě jiného také za účelem dosažení vyšší efektivity odhalování a potírání činnosti organizovaných zločineckých skupin vznikl institut beztrestnosti agenta. Ta je zakotvena v ustanovení § 360 odst. 1 trestního zákoníku tím způsobem, že policista

vystupující jako agent v rámci organizované zločinecké skupiny není trestně odpovědný z trestného činu účasti na organizované zločinecké skupině, pokud jeho činnost spočívající v účasti na činnosti této skupiny nebo její podpory probíhala s cílem odhalit pachatele dané trestné činnosti.

V ustanovení § 360 odst. 2 citovaného právního předpisu pak zákonodárce taxativně vymezuje všechny další trestné činy, pro které beztrestnost agenta jakožto člena či podporovatele organizované zločinecké skupiny taktéž platí. Beztrestnost policisty nenastává v případě, kdy tento organizovanou zločineckou skupinu založil nebo zosnoval.

Institut agenta je na procesněprávní úrovni regulován v ustanovení § 158e trestního řádu. Agentu může použít policejní orgán, jímž je útvar Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů, a to kromě jiného pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Agentem může být pouze příslušník některého z právě uvedených útvarů, přičemž jeho povinností je plnit úkoly, které mu uloží řídicí policejní orgán. Agent zpravidla vystupuje jako osoba, která zastírá skutečný účel své činnosti – za účelem zastírání totožnosti je možné vytvořit legendu o jiné osobní existenci, provádět hospodářské činnosti, k jejichž výkonu je potřebné zvláštní oprávnění, a zastírat příslušnost k některému ze zmiňovaných útvarů. Použití agenta povoluje soudce vrchního soudu.

2.2 Projevy organizovaného zločinu

2.2.1 Hospodářská kriminalita

Jednou z možností páčání organizovaného zločinu je organizovaná hospodářská kriminalita. Tu lze definovat jako plánovité páčání hospodářských trestných činů, jejichž motivací je snaha po dosažení zisku.¹⁰ Hospodářská kriminalita se objevuje např. v oblasti padělání peněz či podvodů různých podob. Organizované zločinecké skupiny, které hospodářskou kriminalitu páčají, bývají zpravidla velmi profesionální a k zahazení stop této trestné činnosti používají vysoce fundované metody. Škody, které organizované zločinecké skupiny v této oblasti trestné činnosti způsobí, bývají nezřídka kdy vyčíslovány v řádech desítek milionů korun. Bohužel skutečná výše škody se podaří odhalit jen v málokterém případě.

---

¹⁰ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. 1. vyd. Praha: EUROUNION Praha s.r.o., 2003, s. 128.

Jedním ze způsobů, jejichž prostřednictvím je organizovaná hospodářská kriminalita páchána, je např. obchod s nelegálním zbožím. Může se jednat o obchod s nelegálním alkoholem, tabákovými výrobky, oblečením, ale také obchod s počítačovými programy, CD nosiči apod. Těmito oblastmi se zabývají především organizované zločinecké skupiny pocházející z oblasti Číny nebo Vietnamu, přičemž nelegální je zboží velmi často z důvodu, že se jedná o napodobeniny. Lze také připomenout obchody s napodobeninami drahých kovů, které provozují skupiny pocházející často z Turecka nebo Albánie.

Hospodářská kriminalita bývá páchána také jinými způsoby, např. jedním velmi nebezpečným je nelegální obchod s radioaktivními materiály. Jedná se o obchody s nebezpečnými látkami, jako jsou uran nebo plutonium a nebezpečnost tkví jednak v samotné povaze těchto materiálů, která přispívá k významnému znečištění životního prostředí a k ohrožení zdraví a života člověka, jednak ve skutečnosti, že o toto zboží mají zřejmě často zájem kupující z řad teroristických organizací.¹¹

V oblasti nelegálního obchodu se zbraněmi se zločinecká seskupení zabývají obchodem se zbraněmi, střelivem, výbušninami či vojenským materiálem. Tato činnost má v mnohých svých aspektech blízko k drogové kriminalitě a k obchodu s radioaktivním materiálem. Nelegální obchod se zbraněmi probíhá často tím způsobem, že prodejci zbraní mají úzké kontakty a vazby na příslušné orgány státní správy, které jsou oprávněny rozhodovat o vydání povolení k obchodování s daným materiálem. Trestná činnost je páchána také ze strany společností, které mají na starost znehodnocování zbraní – v této oblasti prakticky neexistuje kontrola a zbraně bývají „znehodnoceny“ většinou jednoduchou úpravou, kterou lze jednoduše také vrátit zpět. Zbraně, které mají být znehodnoceny, se tak nakonec objevují na trhu jako plně funkční.¹²

O padělání peněz jako způsobu páchání hospodářské kriminality bylo již řečeno. Organizované zločinecké skupiny padělají především velké, silné a stabilní měny, tedy zejména euro či americký dolar, což je umožněno neustále se rozvíjejícím technickým pokrokem v oblasti papíru, barev, tiskáren apod.

Hospodářská kriminalita je pak páchána ve velkém i dalšími způsoby jako např. subvenčními podvody, kde velké skupiny záměrně profitují z finančních subvenčních fondů, a to na základě vývozu velmi drahého zboží. V souvislosti s tím je se zbožím

---

¹¹ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. 1. vyd. Praha: Themis, 2003, s. 89-90.

¹² Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2007* [online]. [citováno 21. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2007.aspx>>

manipulováno, když za něj nejsou hrazena cla, dovozní či vývozní taxy, zboží je označeno za levné (např. za odpad), dochází k vícenásobnému exportu jednoho zboží apod.¹³

Hospodářskou kriminalitou je také daňová kriminalita, kdy jsou zakládány fiktivní obchodní společnosti, tzv. bílí koně, které načerpají úvěry na své podnikání, které následně nejsou spláceny. Na společnost je ze strany věřitelů prohlášen konkurz, avšak tato již neexistuje, není dohledatelná, nebo nelze kontaktovat její členy a orgány. Obdobně dochází také ke kriminalitě v oblasti daňové, konkrétně zejména v oblasti daně z přidané hodnoty, kdy do obchodního řetězce jsou nasazeny fiktivní společnosti, díky nimž pak může ze strany ostatních článků dodavatelského řetězce dojít k nadměrným odpočtům daně. Tímto způsobem jsou od finanční správy odčerpávány velké sumy peněz.

Dalším typem hospodářské kriminality jsou např. bankovní podvody, kdy na základě uplacení pracovníků banky mohou fiktivně vytvořené obchodní společnosti získávat mnohamilionové úvěry, které pochopitelně následně nejsou spláceny.¹⁴

2.2.2 Drogová kriminalita

Velmi rozšířeným způsobem páchaní organizované kriminality je organizovaná drogová kriminalita. Česká republika je významnou tranzitní zemí v této oblasti, kromě toho zde také dochází k výrobě a distribuci drog. Nelegální obchod s těmito látkami často souvisí s nelegálním obchodem se zbraněmi, což je důsledkem toho, že v mnoha zemích, odkud obchod s drogami pochází, se válčí – pak jsou peníze utržené v oblasti prodeje a distribuce drog využívány na nákup zbraní, příp. jsou zaznamenávány i výměnné obchody – za zbraně se platí drogami a opačně.

Organizované zločinecké skupiny v oblasti drogové kriminality mohou mít různou povahu – mohou se zabývat pěstováním, výrobou, přepravou nebo distribucí a prodejem. Různé skupiny zajišťují různé etapy či jejich kombinace, některé páchají trestnou činností od pěstování či výroby drog až po jejich distribuci, jiné se věnují pouze některé z uvedených etap.

Drogová kriminalita je další velmi závažnou oblastí, a to především z důvodu devastujících účinků jak na jednotlivce, tak na celou společnost. Uživatelé drog se velmi brzy stávají závislými, v době závislosti se mnoho z nich ocitá v nepříznivé finanční situaci a začínají páchat trestnou činnost především v podobě krádeží, loupeží apod. s cílem zajistit si dostatek prostředků na základní životní potřeby, mezi nimiž je v tomto

---

¹³ NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. 1. vyd. Praha: EUROUNION Praha s.r.o., 2003, s. 143.

¹⁴ KMENTA, J. *Kmotr Mrázek*. 1. vyd. Praha: JKM, 2007, s. 89.

období na první místo stavěna právě droga. Mnoho z narkomanů potřebuje čím dál častější a nákladnější zdravotnickou péči, mnoho z nich také na následky užívání drog a závislosti umírá. Druhým zmíněným aspektem nebezpečí nelegálního obchodu s drogami je jeho dopad na celou společnost. Jak zdravotnická péče, tak také úhrady léčebných a odvykacích pobytů pro narkomany bývají ve velké většině případů hrazeny z peněz daňových poplatníků, přitom jejich úspěšnost není zaručena. Nepříznivý dopad na společnost má také trestná činnost drogově závislých osob.

V České republice bylo v roce 2012 asi 39 000 problémových uživatelů drog a vedle toho mnohonásobně více uživatelů příležitostných. Český drogový trh je tedy pro drogové dealery výnosným teritoriem, když Češi ročně za drogy utratí částku vyjádřenou v miliardách korun. Velká část právě z těchto financí putuje do zdrojových oblastí, kde jsou drogy produkovány a odkud jsou následně vyváženy.¹⁵

2.2.3 Násilná kriminalita

Násilná kriminalita jde často ruku v ruce s ostatními typy organizované kriminality. Může tak být páchána jednak samostatně jako základní „výdělečná“ činnost dané skupiny, která tedy prosperuje právě pácháním loupeží, vydíráním apod. Druhým důvodem páchání násilné kriminality ze strany těchto skupin je především prosazování vlastních zájmů a vlivu, vyžadování určité disciplíny od svých „obchodních“ a jiných partnerů, příp. vyřizování účtů nebo zahlazení stop primárně páchané trestné činnosti. Z těchto důvodů také dochází k vydírání, ale také k ublížení na zdraví či dokonce vraždám.

Jak již bylo řečeno, jedním ze způsobů páchání organizované násilné kriminality je vydírání. Jedná se o jednu z nejstarších forem organizované kriminality, jež je dnes páchána organizovanými zločineckými skupinami působícími na vysoce profesionální úrovni, majícími jasnou hierarchickou strukturu, vnitřní pravidla související s maximální disciplínou a sankcemi v případě, kdy tato není dodržována, a v neposlední řadě je zde samozřejmostí požadavek mlčenlivosti za každou cenu. Tzv. racketeering je možné považovat za jednu významných z forem vydírání – jedná se o vybírání poplatků za „ochranu od poškozených“. I zde platí, že prvotním cílem páchání trestné činnosti je dosahování co nejvyššího zisku, jeho následná legalizace a pronikání do společenských struktur. I v České republice byly zaznamenány případy, kdy byl vydírán dokonce stát, a

---

¹⁵ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin a bezpečnost občanů ČR* [online]. [citováno 28. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/21/157.pdf>>

to např. pod pohrůžkou kontaminace potravin, vod apod. životu nebezpečnými látkami v případě nesplnění požadavků, tedy zpravidla v případě nevydání požadovaných finančních prostředků vyděrači. Je zřejmé, že i v případě tohoto typu organizované kriminality existuje nebezpečí jak pro jednotlivce, tak pro celou společnost.¹⁶

Racketeering může mít několik podob – první z nich je v podstatě klasickou loupeží. Druhým způsobem je mimosoudní vymáhání dluhů ze strany bezpečnostních agentur odkupujících pohledávky, které pak tyto vymáhají nelegálním, vyděračským způsobem. Třetí typ racketeeringu spočívá ve vybírání plateb za „ochranu“, přesněji řečeno za to, že nebude někomu ublíženo, pokud zaplatí. Je zřejmé, že společenská nebezpečnost posledně uvedeného způsobu organizované kriminality spočítá ve skutečnosti, že oběti mají strach a raději platí a mlčí, než aby trestnou činnost nahlašovaly. Výše požadovaných plateb se však neustále zvyšují, což nakonec vede k finančnímu a často i psychickému kolapsu této osoby. Racketeering je provozován také za účelem zničení konkurenční skupiny – i zde jsou přítomny vyhrožování násilím, zastrašování, často také demonstrativní ukázky násilí. V tomto posledním případě je trestná činnost mířena vůči konkurenci, tedy vůči jiným zločineckým skupinám či jednotlivcům, kteří mají v dané oblasti trestné činnosti vysoké postavení, disponují významnými finančními prostředky a jsou sami pachateli trestné činnosti, resp. osobami zúčastněnými na organizované zločinecké skupině.¹⁷

Mezi formy organizované násilné činnosti je potřeba zařadit také loupeže, tedy trestnou činnost, kdy dochází ke zmocnění se cizí věci za použití násilí, resp. pohrůžky násilí. Opět i zde platí, že v případě organizovaných zločineckých skupin jsou loupeže promyšlené, probíhají „profesionálním“ způsobem, plánovaně, jedná se o akce ozbrojené a koordinované, na kterých se podílí mnoho osob společně. Jedná se tedy o činnost páchanou vysoce sofistikovaně, při které je způsobena značná majetková škoda; pachatelé jsou přitom často ozbrojeni a zbraň neváhají použít.¹⁸

Nejzávažnější trestnou činností v oblasti organizované násilné kriminality jsou vraždy. Jejich charakteristickým rysem je skutečnost, že vlastní provedení není primárním cílem dané organizované zločinecké skupiny. Jedná se zásadně o sekundární

---

¹⁶ Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2007* [online]. [citováno 21. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2007.aspx>>

¹⁷ MAREŠOVÁ, A. *Násilí uplatňované organizovanými skupinami a organizovaným zločinem (analýza vybraných případů vražd a vydírání)*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2000, s. 72.

¹⁸ Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2007* [online]. [citováno 21. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2007.aspx>>

produkt předchozí trestné činnosti, především v oblasti hospodářského či majetkového charakteru. Konkrétně tedy k vraždám dochází proto, aby došlo k zahlazení či zakrytí trestné činnosti – dojde tak k odstranění svědků nebo spolupachatelů. V jiných případech se může jednat o boj mezi jednotlivými skupinami o sféry vlivu a zájmu v některé z oblastí kriminality. Vraždy jsou často provedené na objednávku, a tak mezi vykonavatelem vraždy a zavražděnou osobou neexistuje žádný vztah, nebo tento je pouze okrajový. Také v případě vražd platí, že způsob jejich provedení je plánovitý, promyšlený a vysoce profesionální. V praxi bývají vraždy páčány např. za účelem likvidace tzv. bílých koní, tedy osob, které z pohledu dané skupiny již splnily svůj účel a v daném okamžiku je jejich život nepohodlný, jelikož by mohlo dojít k vyzrazení některých skutečností ohledně páčání organizované kriminality. Jak již bylo řečeno, vraždy bývají zásadně nájemné, jejich prostřednictvím dochází k vyřizování účtů, ale také k zastrašování. Nájemní vrazi nebývají součástí hierarchie dané organizované zločinecké skupiny, bývají jí však placeni.¹⁹

2.2.4 Obchod s lidmi a nelegální migrace

Mezi nejčastější formy organizovaného zločinu páchaného na území České republiky patří obchod s lidmi. Jedná se o činnost s typickou vysokou mírou latence. Pachatelé této trestné činnosti využívají k dosažení svých cílů lsti, závislosti a omylu druhých. V České republice je hlavním problémem pouliční prostituce, ke které dochází především v některých příhraničních oblastech. Tato je ovládána organizovanými zločineckými skupinami, jejichž běžnou praxí je užití násilí, vyhrožování a další způsoby nátlaku a přinucení. Tyto zločinecké skupiny také vyvolávají závislost či návyk na užívání omamných či psychotropních látek u prostitutek, přičemž se zaměřují na ženy, které pocházejí z nižších sociálních vrstev, neúplných rodin, diagnostických ústavů apod. Zpočátku je lákají na naplnění jejich základních životních potřeb výměnou za to, že pro ně budou vykonávat činnost prostitutek.

Obchodování s lidmi se děje také tím způsobem, že jsou české ženy vylákány do zahraničí s tím, že jim tam přislíbena zajištění běžné práce a zajímavé mzdové podmínky. Po odcestování do zahraničí jsou však ženy odkázány na členy organizované zločinecké skupiny, kteří je nutí k provozování prostituce. Jelikož se ženy v mnoha případech v dané situaci ocitají v tíživé finanční situaci, nejsou schopny samy odcestovat

---

¹⁹ Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2007* [online]. [citováno 21. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2007.aspx>>

zpět do své vlasti, nedokáží se v cizí zemi dorozumět a hrozí jim z těchto důvodů velké existenční potíže, často na podmínky zločinecké skupiny přistoupí. I v těchto případech dochází k užití násilí ze strany dané skupiny, a to za účelem donucení oběti k poslušnosti.

Tato činnost v České republice probíhá i v opačném gardu, kdy jsou sem přiváženy ženy z rozvojových exotických zemí, kterým je přislíbena běžná práce, avšak po příjezdu jsou nuceny k prostituci především v nočních podnicích. Takto vydělané finance odvádějí dané zločinecké skupině. I v těchto případech obchodu s lidmi je zásadním problémem mlčenlivost obětí.²⁰

Jinou formou obchodu s lidmi je obchodování za účelem nucené práce. Do České republiky jsou přiváženy osoby ze zemí východní Evropy a Asie, které sem cestují opět pod záminkou získání dobré práce se zajímavým finančním ohodnocením. Organizované zločinecké skupiny těmto osobám zařídí legální vstup na území státu, avšak je jim zde nabídnuta podřadná, těžká práce za minimální nebo žádnou mzdu. I zde je docíleno závislosti na dané zločinecké skupině různými způsoby, především strachem ze ztráty zaměstnání. Zločinecké skupiny se navíc často „tváří“ jako klasické legální agentury práce, někdy jsou napojeny na státní orgány, které právě umožňují legalizaci pobytu a práce osob přivážených ze zahraničí.

V posledních letech, kdy dochází k masové migraci státních příslušníků asijských a afrických zemí do Evropy, se také výrazně zvýšila trestná činnost spočívající v nelegální migraci. Česká republika není zpravidla cílovou zemí, avšak je zemí tranzitní. Cílem nelegálních migrantů jsou především bohaté země západní a severní Evropy. K přepravě používají často ložnou plochu kamionů, přičemž k převozu migrantů dochází často bez vědomí řidiče kamionu. Tato činnost je organizována především na území států asijských, z nichž je možné se do Evropy dostat pozemní cestou.

Další možností tranzitu migrantů do zemí Evropské unie je letecká doprava, kdy je využito padělaných cestovních a dalších dokladů k tomu, aby byl těmto osobám umožněn vstup na dané území a mohly zde alespoň po určitou dobu setrvat. I tuto činnost zprostředkovávají zločinecké skupiny – tyto v domovské zemi migranta zajistí všechny potřebné doklady a náležitosti k získání víza, nicméně legální vízum je získáno za uvedení nepravdivých informací (nepravdivé údaje se týkají adresy, kde se migrant plánuje zdržovat, informací o zvuocí osobě apod.). Dochází tak ke zneužívání účelu víz,

---

²⁰ Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2011* [online]. [citováno 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2011.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>

přičemž cílem je dostat migranta do některé země Evropské unie a následně jej nechat odjet do některé z bohatších zemí.

V souvislosti s právě uvedeným je na místě poukázat na fenomén účelových sňatků mezi cizinci a českými občany, resp. na fenomén účelového otcovství, kdy je jediným účelem získání povolení pro pobyt cizince na území státu. Za to vše si zločinecké organizace účtují ceny v rádech několika desítek či stovek tisíc korun.²¹

2.2.5 Autokriminalita

Autokriminalita je dalším ze způsobů organizované kriminality. Jedná se o jedno z nejvíce organizovaných a zároveň velmi výnosných odvětví trestné činnosti, které je postaveno na krádežích motorových vozidel. Pachatelé v těchto případech postupují opět velmi profesionálně, znají metody policejní práce a používají nejmodernější techniku. Hlavním problémem v dané oblasti a zároveň trendem posledních let je legalizace motorových vozidel, která byla odcizena v zahraničí, na území České republiky.

Autokriminalita je činností, která má mezinárodní rozměr, uvnitř organizovaných skupin dochází ke specializované dělbě práce, a i zde se jedná o vysoce organizovanou trestnou činnost. Právě mezinárodní rozměr této oblasti způsobuje problémy v dopadení pachatelů. V rámci České republiky je v době otevřených hranic Evropské unie zaznamenáván stále větší počet pachatelů, kteří se zaměřují na krádeže vozidel v zahraničí – především v příhraničních oblastech Německa a Rakouska, kde je vyšší možnost odcizení luxusnějších vozidel a vedle toho menší pravděpodobnost dopadení pachatele. V České republice následně dochází k legalizaci těchto vozidel, což umožňuje špatná legislativa. Je zde totiž dobře možné, po určitých úpravách vozidla a na základě pozměněných nebo padělaných dokladů do evidence vozidel přihlásit právě i vozidlo, které bylo odcizené v zahraničí. Fyzická kontrola původu vozidla a jeho dokladů není prakticky prováděna, a tedy legalizace vozidel tímto způsobem je další oblastí latentní organizované kriminality.

Právě z důvodu příznivých podmínek pro legalizaci v zahraničí odcizených vozidel se do České republiky stahují kriminální osoby z jiných zemí a vytvářejí zde zločinecké skupiny spolu s českými pachateli. Dochází tak k organizovaným krádežím především luxusních vozidel, u kterých jsou pozměněny identifikační znaky prostřednictvím sofistikované činnosti specialistů. Po dokonalé úpravě mechanických a

---

²¹ Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2011* [online]. [citováno 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2011.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>

elektronických identifikačních znaků je dané vozidlo pomocí padělaných či pozměněných dokladů přihlášeno do registru motorových vozidel. Poté již nebrání nic tomu, aby mohla být vyvezena mimo území Evropské unie, a to již s minimálním rizikem.

Dalším problémem v oblasti autokriminality je neustále se zvyšující podíl cizinců, kteří v České republice tuto činnost organizují. Organizované zločinecké skupiny se propojují s dalšími skupinami, které páchají jiný typ organizované kriminality. I zde dochází k tomu, že jsou jednotlivé skupiny napojeny na policii a orgány státní správy, což zajišťuje „hladký průběh“ přihlašování odcizených vozidel. Zisky z této trestné činnosti jsou velmi vysoké, krádeže vozidel přitom spolu s obchodem s lidmi a drogami představují jednu z vůbec nejvýnosnějších forem organizované kriminality.²²

Tato kapitola se zabývala jednotlivými formami organizované kriminality, přičemž lze konstatovat, že zcela jistě nebylo možné postihnout a vymezit všechny činnosti, jimiž se organizované zločinecké skupiny na území České republiky zabývají. Tyto oblasti se postupem času vyvíjejí a taktéž se liší s ohledem na jednotlivé organizované zločinecké skupiny, jejich záměr a původ. Hospodářská kriminalita je jedním z fenoménů dnešní doby, jak již samotný název tohoto typu organizované kriminality napovídá, jedná se o trestnou činnost směřující k dosažení zisku. Hospodářská kriminalita v podobě podvodů se děje čím dál častěji, v praxi přitom organizované zločinecké skupiny dokážou efektivně využívat mezery v zákonech, ale také nedostatky v činnostech české státní správy. V tomto smyslu je hovořeno především o daňových a dalších obdobných podvodech.

Drogová kriminalita, jakož také prostituce, pašování alkoholu a tabákových výrobků jsou dalšími oblastmi, na kterých organizované zločinecké skupiny vydělávají miliardy korun ročně. Aktuálně je navíc příznivá situace pro obchodování v oblasti migrace a obchodu s lidmi, čehož zcela zřejmě mnoho organizovaných zločineckých skupin využívá. Fenomémem, který se stále těší velkému rozmachu, je autokriminalita. Naopak v globálním měřítku lze konstatovat, že násilná trestná činnost organizovaných zločineckých skupin je na ústupu, a to v tom smyslu, že na ní byly založené především skupiny fungující na konci dvacátého století. V současné době však organizované zločinecké skupiny fungují na mnohem sofistikovanějších principech a zabývají se hůře odhalitelnými způsoby „výdělečné činnosti“.

---

²² Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2011* [online]. [citováno 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2011.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>

3 Vznik organizované kriminality po roce 1989

Jak již bylo uvedeno výše, organizovaný zločin je jedním z nejnebezpečnějších druhů trestné činnosti. Svě dnešní podoby však dosahoval svým vývojem po dlouhá staletí, jeho počátky byly zaznamenány dokonce již v období starověku, kdy např. byly vykrádány hrobky ve starém Egyptě, kromě toho se v tomto období začínaly rozmáhat případy skupinami spáchaných loupeží. Prapůvod dnešních organizovaných zločineckých skupin sahá do třináctého století, kdy došlo k vzniku proslulé italské mafie na Sicílii. Dnešní podobu však organizovaný zločin získal až v průběhu dvacátého století, jeho zrod je datován konkrétně do dvacátých let do oblasti Spojených států amerických. Prvotním impulzem této skutečnosti přitom byla prohibice alkoholu.

K zásadnímu rozvoji organizovaného zločinu pak došlo v období po druhé světové válce, kdy opět na území Spojených států amerických začalo vznikat mnoho nových zločineckých uskupení. Tento trend se brzy dostavil také do Evropy, konkrétně do Itálie a následně také do dalších zemí západní Evropy. Dále lze zmínit také Japonsko a Jižní a Střední Ameriku – zde všude v polovině dvacátého století docházelo k dynamickému rozvoji organizované kriminality. V zemích střední a východní Evropy s ohledem na zásadně ztíženou přístupnost a jejich nedemokratický politický režim došlo k rozvoji organizované kriminality až později, a to v souvislosti s vytvořením příznivých podmínek na základě pádu nedemokratických politických režimů v jednotlivých zemích.²³

S právě uvedeným souvisí také skutečnost, že v období před rokem 1989 organizovaný zločin v Československu prakticky neexistoval. Jedním z důvodů byla již uvedená skutečnost, že mezinárodní prvek, který je v případě zločineckých uskupení velmi často přítomen, v dané situaci na území dnešní České republiky v podstatě neměl možnost být přítomen. Teprve po roce 1989, kdy se překročení státních hranic Československa stalo o mnoho méně problematickým, se Československo a posléze samostatná Česká republika staly působištěm mnoha kriminálních skupin. Kromě otevřených hranic k této skutečnosti vedla také hospodářská transformace, s níž šly ruku v ruce rozsáhlé majetkové přesuny, migrace, významně měněná legislativa a také zásadní změny v oblasti soudnictví, policie a státní správy. K tomu všemu docházelo průběžně, a tedy se také průběžně naskytovaly další možnosti pro činnost zločineckých skupin. Ty začínaly vznikat i v rámci samotné České republiky, a to z důvodu postupných změn

---

²³ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2004, s. 129.

v oblasti životních priorit, kde se postupně nahoru šplhal aspekt společenského úspěchu a materiálního zabezpečení.

Pokud jde o zhodnocení strategie působení mezinárodních zločineckých uskupení, lze konstatovat, že území České republiky je od devadesátých let těmito skupinami hodnoceno jako velmi vhodné právě pro jejich činnost. Česká republika již v období devadesátých let měla bezvízový styk s většinou zemí vyspělé Evropy, a z tohoto pohledu tedy bylo zásadním přínosem, pokud členové zločineckého uskupení nějakým způsobem mohli využívat občanství České republiky. Proto byli občané České republiky zahraničními zločineckými skupinami, zejména tedy těmi, které pocházely ze zemí, které nemají se zeměmi západní Evropy sjednaný bezvízový styk, v období devadesátých let velmi ceněni a pro možnost fungování organizovaných zločineckých skupin na území České republiky a západní Evropy byli prakticky nepostradatelní.

V devadesátých letech bylo také typické zakládání fiktivních obchodních společností, jejichž společníky byli cizí státní příslušníci, jimž právě na základě zápisu v obchodním rejstříku byl následně umožněn legální dlouhodobý pobyt na území republiky. Tyto společnosti vedle toho mohly posloužit k dobrým zastíracím manévřům, pokud se týká o trestnou činnost dané skupiny.

Po roce 1989 bylo Československo a následně pak samostatná Česká republika zemí s výhodnou zeměpisnou polohou uprostřed Evropy, kde doposud nedošlo k rozvoji organizované kriminality, a tedy zde nebyly ani zkušenosti v oblasti boje s touto nebezpečnou oblastí trestné činnosti. Vedle toho zdejší občané neměli praktické zkušenosti s životem v demokratické společnosti, a tedy se zde nacházelo mnoho potenciálních spolupracovníků, kteří se rádi do činnosti zločinných seskupení s vidinou vysokého výtěžku zapletli. V důsledku všech jmenovaných skutečností se Česká republika v devadesátých letech dvacátého století stala rájem pro rozvoj organizované kriminality.²⁴

V důsledku vstupu do Schengenského prostoru, otevření a následného zrušení státních hranic, v důsledku možnosti svobody projevu, volného podnikání a také v důsledku politické situace na Balkáně, v zemích bývalého Sovětského svazu a v zemích tzv. třetího světa se na území České republiky od devadesátých let dvacátého století začal výrazně zvyšovat počet cizinců, čímž také došlo k velkému nárůstu některých oblastí kriminality. Jak již bylo naznačeno výše, na tuto situaci nebyla připravena česká

---

²⁴ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. 1. vyd. Praha: Themis, 2003, s. 129.

veřejnost, ale nebyly na ni připraveny ani orgány policie. Je pravdou, že se mezinárodně politická situace s postupem času uklidnila, což také znamenalo, že značné množství cizinců z České republiky odešlo. Nicméně část pachatelů cizojazyčné organizované kriminality se zde usadila a trvale zde žije. V devadesátých letech dvacátého století přitom začali postupně pronikat do české státní správy.

Organizovaný zločin, který se v České republice začal vyvíjet v období po tzv. Sametové revoluci, je mnohem sofistikovanější a nebezpečnější, než jaký byl organizovaný zločin balkánských a ruských pachatelů na počátku devadesátých let. V tomto smyslu je poukazováno především na organizovanou kriminalitu domácí, tu, která odnikud do České republiky nepřišla a nikam nemohla ani odejít, nýbrž zde vznikla, zůstává tu a neustále se zdokonaluje. Cílem tohoto organizovaného zločinu je získání maximálních zisků, avšak také hospodářského a společenského vlivu. Zločinecká uskupení k tomuto účelu neváhají využít jakýchkoli nelegálních prostředků. Zásadně platí, že tyto prostředky jsou málo viditelné, o to více jsou však pro českou společnost nebezpečné. Jedná se o fenomény jako např. korupce, diskreditace nepohodlných osob a institucí nebo legalizace výnosů z trestné činnosti na základě provozování zdánlivě legální podnikatelské činnosti nebo investic.

Za účelem efektivního odhalování a potírání organizovaného zločinu vznikl v roce 1995 Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, který je výkonným pracovištěm kriminální policie a vyšetřování s působností po celé České republice.²⁵ Dne 1. srpna 2016 pak vznikla Národní centrála proti organizovanému zločinu, a to na základě sloučení dvou útvarů s celorepublikovou působností – Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality.²⁶

---

²⁵ Policie České republiky. *Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV* [online]. [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-odhalovani-organizovaneho-zlocinu-skp-199737.aspx>>

²⁶ Policie České republiky. *Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV* [online]. [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-centrala-proti-organizovanemu-zlocinu-skp.aspx>>

4 Vývoj organizované kriminality do dnešních dní

4.1 Zahraniční zločin na území České republiky

Pokud jde o podíl cizinců na organizovaném zločin v České republice, poměr mezinárodního a domácího prvku je zde v posledních letech v podstatě stejný. Od počátku devadesátých let dvacátého století bylo mezinárodního prvku mírně více než domácího, což mohlo být především v období let 1993 až 1995, kdy se zde organizovaný zločin začal masivně objevovat, poněkud překvapivé. Spíše by se dalo očekávat, že v tomto období v oblasti organizované kriminality působilo výrazně více zahraničních skupin. Po roce 2000 se podíl českého a zahraničního prvku ustálil a do dnešních dní zde existuje stále podobný poměr – polovina Čechů a polovina cizinců. V detailnějším členění lze odkázat na výzkum Institutu pro kriminologii a sociální prevenci z roku 2015, kde se uvádí, že 27 % skupin je tvořeno pouze cizinci, 23 % skupin je smíšených s převahou mezinárodního prvku, 20 % skupin je smíšených s převahou prvku domácího a 30 % skupin je ryze českých.

Ve strukturách organizovaného zločinu v České republice byli v devadesátých letech dvacátého století, pokud jde o otázku národností, dlouhodobě nejsilněji zastoupeni Rusové a Ukrajinci. Po roce 2000 se k nim připojili Vietnamci a (zejména kosovští) Albánci, jejichž počty do dnešních dnů neustále stoupají. Tyto čtyři národnosti zůstávají s absolutní převahou v čele žebříčku národností podílejících se na organizovaném zločinu v České republice.²⁷ Z tohoto důvodu budou následující oddíly této podkapitoly věnovány právě těmto národnostem a jejich činností v oblasti organizované kriminality.

4.1.1 Ruskojazyčný organizovaný zločin

Pokud jde o vývoj organizované kriminality na území České republiky, jak již bylo řečeno výše, na jeho počátku po roce 1989 a v devadesátých letech dvacátého století stály především mezinárodní zločinecké skupiny.

Na území bývalého Sovětského svazu se organizovaný zločin před rokem 1989 na rozdíl od Československa již formoval, nicméně i v tomto případě byla činnost zločineckých skupin omezována tamním politickým systémem. Vzhledem k tomu, že

---

²⁷ DIBLÍKOVÁ, S. a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2015*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2016, s. 37.

v Rusku byl trvalý nedostatek i základních životních potřeb, zločinecké skupiny se často zaměřovaly právě na pašování zboží všeho druhu. Po rozpadu Sovětského svazu došlo k situaci, kdy se zdejší zločinecká uskupení začala rozšiřovat i do dalších zemí, přičemž výjimkou nebyla ani Česká republika. V devadesátých letech dvacátého století se ruskojazyčné zločinecké skupiny v České republice věnovaly především majetkové kriminalitě, loupežím, vydíráním, ale také krádežím automobilů, obchodu s lidmi v podobě organizované prostituce, obchodu se zbraněmi a také všemi etapami výroby a distribuce drog.

Následně, když tyto organizované zločinecké skupiny získaly dostatek finančních prostředků, začaly zakládat legální obchodní společnosti, jejichž účel byl zřejmý – legalizace výnosů z trestné činnosti. S tím vším souvisí také postupné pronikání vlivu ruskojazyčných zločineckých uskupení do ekonomické sféry, kde využívají nelegálních praktik v podobě korupce, vydírání apod. Jejich podnikatelská činnost přitom může v ekonomické oblasti destabilizovat konkurenční prostředí, když tyto skupiny mají oproti své konkurenci často mnohem lepší finanční možnosti, vedle čehož se nebojí použít také různých nelegálních prostředků pro potlačení či odstranění konkurence.²⁸

Ruskojazyčný organizovaný zločin zaznamenal na území České republiky tři etapy vývoje, které spadají do období od roku 1990 po přelom druhého a třetího tisíciletí. V první etapě, kterou lze datovat přibližně do let 1990 až 1996, se jednalo především o zjevné páchání organizované trestné činnosti, která se vyznačovala krutostí a násilím. Ruskojazyčné zločinecké skupiny v této době často páchaly majetkovou trestnou činnost a loupežná přepadení namířená proti obsluhám čerpacích stanic, pošt, peněžních ústavů, kasin či nočních erotických klubů. Kromě toho docházelo k vydírání českých podnikatelů výměnou za tzv. fiktivní ochranu, dále pak ke krádežím automobilů a jejich následnému transportu na území bývalého Sovětského svazu, organizování prostituce, pašování drog, dále také k nelegálnímu obchodu se zbraněmi, výbušninami i jaderným materiálem.

Druhá etapa spadala do období let 1996 až 2000, kdy ruskojazyčné organizované zločinecké skupiny v České republice zaznamenaly vývoj ve smyslu přechodu na vyšší stupeň organizované kriminality, kdy došlo na páchání organizovaného zločinu, který byl krytý výše zmiňovanou legální podnikatelskou činností. Finanční prostředky, které byly získány na základě trestné činnosti páchané v první etapě, nyní byly „proprány“. Kromě toho do České republiky v tomto období přicházely další zločinecká uskupení, která byla

---

²⁸ NĚMEC, M. Ruskojazyčný organizovaný zločin v České republice. *Policista*, 2004, č. 9, s. 12.

mladší a podstatně vzdělanější a již při příchodu disponovala významnými finančními prostředky, které byly získány prostřednictvím organizované kriminality páchané mimo území České republiky. I v jejich případě byly zakládány obchodní společnosti za účelem legalizace těchto nelegálně získaných peněz.

Kolem roku 2000 pak došlo k nástupu třetí etapy působnosti ruskojazyčných zločineckých skupin na území České republiky. Charakteristickým rysem této etapy je pronikání organizovaných zločineckých skupin do ekonomické sféry za účelem destabilizace konkurenčního prostředí a s tím spojená snaha o získání vlivu ve strategických oblastech ekonomiky. S tímto ekonomickým vlivem pak souvisí také korupce v oblasti státní správy za účelem ovlivňování rozhodování v důležitých otázkách. Ruskojazyčné zločinecké skupiny se konečně také snažily dosadit vlastní členy do orgánů státní správy či politických stran.²⁹

Ruskojazyčný organizovaný zločin je charakteristický tím, že vysoké částky získané z organizované kriminality investuje do další trestné činnosti, ale také do organizační infrastruktury. Velmi často jsou zneužívány padělané cestovní doklady, především diplomatické pasy zemí jako Panama, Paraguay, Kostarika apod. V poslední době byl zaznamenán značný nárůst zneužitých izraelských pasů a s tím související zneužívání možnosti bezvízového styku.

Ruskojazyčné organizované zločinecké skupiny je nutné členit především na ruské a ukrajinské. V posledním desetiletí zaznamenaly konkrétně ruské zločinecké skupiny proměnu a modernizaci, což má pravděpodobně vliv také na jejich čím dál významnější vliv. Jejich metody jsou čím dál sofistikovanější a způsoby činnosti naopak čím dál více skryté, což platí také v porovnání s činností ukrajinských organizovaných zločineckých skupin. Ruské skupiny se vyznačují menší mírou primitivního násilí, a naopak mnohonásobně větším finančním zajištěním. Z těchto důvodů zájmy ruského organizovaného zločinu pravděpodobně v České republice zasahují i do oficiálních obchodních struktur.³⁰

U ruských skupin organizovaného zločinu bylo v roce 2009 zaznamenáno široké spektrum trestné činnosti – od vydírání a výběru tzv. výpalného, krádeže a loupeže, přes obchod s lidmi, zbraněmi a drogami až po vraždy. Tyto skupiny dále páchají finanční a

---

²⁹ NĚMEC, M. *Tři etapy vývoje ruskojazyčného organizovaného zločinu v České republice* [online]. Vydáno 11. 4. 2017 [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/nazory-a-petice/Miroslav-Nemec-Tri-etapy-vyvoje-ruskojazycneho-organizovaneho-zlocinu-v-Ceske-republice-483266>>

³⁰ POJMAN, P. *Ruský a ukrajinský organizovaný zločin. Hrozby a rizika pro ČR v kontextu globalizace organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013, s. 54.

daňovou kriminalitu, úvěrové podvody, podvody s nemovitostmi, celní podvody, provozují hazardní hry. Běžnou součástí jejich činnosti je také korupce a úplatkářství.³¹

Ukrajinské skupiny organizovaného zločinu jsou vedle toho zpravidla aktivnější v tradičních odvětvích organizované kriminality. Právě oblast ukrajinského organizovaného zločinu se v České republice musela přizpůsobit ekonomickému zpomalení, k němuž došlo v roce 2008. Mezi aktivity těchto uskupení totiž často patří nelegální zaměstnávání, nucená práce apod. Právě s ohledem na situaci, že ekonomická krize zasáhla také do sektoru stavebnictví, musely ukrajinské zločinecké skupiny přesunout své aktivity od vydírání ukrajinských dělníků na jiné formy trestné činnosti. Docházelo tak např. k náboru zájemců o práci na Ukrajině a jejich následnému nucení k otrocké práci. Ukrajinské skupiny organizované kriminality stále velmi často provozují obchod s lidmi a zneužívání pracovních migrantů. Zároveň se však věnují také krádežím, kuplířství a distribuci nelegálního alkoholu.³²

V menší míře působí na území České republiky také skupiny moldavské nebo kavkazské.

4.1.2 Balkánský organizovaný zločin

Balkánská organizovaný zločin v dnešní podobě vznikl, a především se pak rozvíjel v důsledku nedostatečných finančních zdrojů v zemích bývalé Jugoslávie, které trpí taktéž vysokou zadlužeností vůči dalším zemím. Tyto státy se snaží o snadné získání kapitálu, což ve spojení s nedostatečnými kontrolními mechanismy představuje ideální podmínky pro rozvoj organizované kriminality. Vhodným nástrojem pro legalizaci výnosů z trestné činnosti pak jsou zcela jistě samotné banky v těchto zemích.

Pro organizované zločinecké skupiny z oblasti Balkánu je charakteristické, že mají dlouhodobé kontakty v zemích východní Evropy a také v České republice, a již samotná tato skutečnost je činí nebezpečnými. Spolupracují totiž na vysoké úrovni s dalšími zločineckými organizacemi ze západní Evropy. Pokud se jedná o konkrétní etnika působící na území České republiky, je na místě hovořit především o kosovských Albáncích a Makedoncích.

---

³¹ CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 34.

³² POJMAN, P. *Ruský a ukrajinský organizovaný zločin. Hrozby a rizika pro ČR v kontextu globalizace organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013, s. 55.

Albánské organizované zločinecké skupiny jsou proslulé především svojí trestnou činností v oblasti nelegálního obchodu s drogami. Mají propracovanou strukturu a spolehlivě distribuují drogy po celé Evropě. Pro uhájení svých zájmů neváhají použít tvrdé násilné praktiky, avšak jsou známí také svou orientací v jednotlivých právních rádech zemí Evropy a uměním využívat jednotlivé legislativní mezery. Drogy jsou získávány především z Turecka a Kavkazu. Za účelem pašování drog tyto organizované zločinecké skupiny často využívají služeb externích spolupracovníků.³³ V souvislosti s touto trestnou činností bylo již v České republice zadrženo několik osob.³⁴

Albánské organizované zločinecké skupiny se vyznačují vysokou mírou uzavřenosti a mlčenlivosti, což je zásadní překážkou v trestním řízení a je tak značně omezena možnost rozkrytí hierarchie daných skupin a jejich následného zničení. Příčinou této uzavřenosti je pravděpodobně skutečnost, že tyto zločinecké skupiny vznikají především z rodinných klanů – proto v albánských skupinách existuje také solidarita ve smyslu, že pokud jeden ze skupiny je zatčen nebo zabit, ostatní členové skupiny se postarají o jeho rodinu. Albánské zločinecké skupiny v České republice zakládají obchodní společnosti, zneužívají zde azylového práva a také praktikují fiktivní sňatky, to vše za účelem legalizace pobytu v zemi. Albánci v České republice také často vlastní zbraně.³⁵)

Činnost albánských zločineckých uskupení v České republice se kromě distribuce drog zaměřuje také na obchod se zbraněmi, násilnou trestnou činnost, obchod s lidmi, krádeže, loupeže, vraždy a praní špinavých peněz.

Kromě nich působí v České republice např. bulharské organizované zločinecké skupiny, které také distribuují drogy, kradou a transportují vozidla, páchají krádeže, násilnou trestnou činnost a provozují převaděčství. Doménou těchto uskupení je také padělání bankovních karet.³⁶ Kromě toho bulharské zločinecké skupiny také provozují organizaci prostituce, vůči prostitutkám však běžně používají tvrdého násilí. V České

---

³³ LUNDE, P. *Organizovaný zločin*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2009, s. 93.

³⁴ iDNES.cz. *Soud zpřísnil tresty pašerákům heroinu, vozili ho do Švédska i Británie* [online]. Vydáno 26. 9. 2016 [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z: <https://zpravy.idnes.cz/tresty-pasovani-heroinu-vrchni-soud-dvv-/krimi.aspx?c=A160926_122707_krimi_hro>

³⁵ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. 1. vyd. Praha: Themis, 2003, s. 138.

³⁶ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. 1. vyd. Praha: Themis, 2003, s. 115-153.

republice již došlo dokonce k odsouzení muže bulharské národnosti, který byl již dříve odsouzen za kuplířství, také za vraždu prostitutky.³⁷

Turecké zločinecké skupiny na území České republiky taktéž distribuují drogy, především heroin, a kromě toho obchodují s nelegální migrací. Obojí se přitom děje po tzv. balkánské cestě do Evropy, kterou v dnešní době masové migrace do Evropy využívá mnoho migrantů přicházejících z asijských zemí. Pro tyto skupiny je charakteristické, že pro přepravu drog i osob využívají kamionové přepravy. Česká republika je využívána jako transportní země pro distribuci drog do dalších zemí Evropy. S převaděčstvím pak souvisí také padělání dokladů a obchod se zbraněmi, jimiž se turecké zločinecké skupiny také zabývají.³⁸

Na území České republiky dále působí např. rumunské, srbské nebo makedonské organizované zločinecké skupiny. Obecně lze říci, že doménou balkánských uskupení je distribuce drog a obchodování v oblasti nelegální migrace, nicméně zabývají se i další širokou škálou trestné činnosti.³⁹

4.1.3 Vietnamský organizovaný zločin

Vietnamské zločinecké skupiny patří k nejprogresivnějším asijským skupinám organizovaného zločinu. Zaměřují se také na mnoho oblastí organizované kriminality, jimiž jsou např. obchod s drogami, obchod v oblasti nelegální migrace, porušování práv k ochranným známkám a s tím spojené pašování zboží, kuplířství, vydírání, únosy a nájemné vraždy, daňové podvody a s tím vším spojená legalizace výnosů z trestné činnosti.⁴⁰

Vietnamská komunita představuje dominantní asijskou skupinu na území České republiky, pokud jde o oblast organizované kriminality. Jak již bylo uvedeno, činnost této komunity je rozsáhlá a širokospektrá. Vietnamské zločinecké skupiny jsou často vzájemně provázané, působí v oblasti obchodování s lidmi, s drogami, v oblasti násilné a majetkové trestné činnosti a vysoce kvalifikované hospodářské trestné činnosti. Typické je, že se tyto činnosti odehrávají ve vysoké míře uvnitř této komunity. Z toho důvodu je

---

³⁷ iDNES.cz. *Bulhar pyká ve vězení za kuplířství, teď dostal trest za vraždu prostitutky* [online]. Vydáno 10. 8. 2009 [citováno 26. 3. 2018]. Dostupné z: <https://zpravy.idnes.cz/bulhar-pyka-ve-vezeni-za-kuplirstvi-ted-dostal-trest-za-vrazdu-prostitutky-1vd-/krimi.aspx?c=A090810_154258_krimi_taj>

³⁸ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. 1. vyd. Praha: Themis, 2003, s. 148-149.

³⁹ CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 35-37.

⁴⁰ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. 1. vyd. Praha: Themis, 2003, s. 175-176.

kriminalita těchto skupin velmi často vysoce latentní. Tradičně je pro vietnamské zločinecké skupiny charakteristické dovážení padělaného zboží na území České republiky, jímž dochází kromě jiného také k porušování daňových zákonů.⁴¹

Vietnamský organizovaný zločin byl na území dnešní České republiky zaznamenán již v období před rokem 1989. Je to důsledkem skutečnosti, že se sem Vietnamci dostávali ve třech hlavních etapách již od padesátých let dvacátého století, kdy v době vietnamsko-francouzské války bylo několika stovkám vietnamských studentů umožněno studium na českých školách. Následně v roce 1975 došlo k uzavření smlouvy o vzájemné pomoci mezi Československem a Vietnamem, na jejímž základě do Československa opět přicestovalo mnoho Vietnamců, kteří studovali na českých středních školách. Mnoho z nich přitom mělo zájem zde již zůstat a uzavírali zde v tomto období často sňatky. Tato etapa trvala až do Sametové revoluce. Poslední etapou pak byl příchod mnohých Vietnamců v devadesátých letech dvacátého století. V této době měla vietnamská komunita v České republice již vybudované zázemí, navíc zde mnozí Vietnamci již měli část rodiny, čehož využívali další a další příchozí. Vietnamci do České republiky konečně přichází také z Německa, kde vůči nim státní orgány tvrději zasahují, a je pro ně tedy výhodnější příhraniční činnost z České republiky.

Jak je obecně známo, mnoho Vietnamců se v České republice zabývá prodejem levného zboží, přičemž k těmto prodejm dochází často v příhraničních oblastech, kde je přirozeně zvýšená poptávka z řad státních příslušníků Rakouska a Německa. Z těchto stánkových prodejm Vietnamci dosahují vysokých výdělků, což jim umožňuje zakládat organizované zločinecké skupiny za účelem co nejvyšších zisků v oblasti nelegálních obchodů. Počátek devadesátých let byl spojen s nelegální migrací osob vietnamské státní příslušnosti s tím spojenou lichvářskou činností těchto skupin. Kromě toho docházelo k porušování práv k ochranným známkám pašováním zboží různého typu, pašování cigaret a alkoholu a s tím související daňovou kriminalitou.

Navenek viditelnými středisky vietnamské organizované kriminality jsou vietnamské tržnice, které jsou zpravidla ovládány právě těmito zločineckými skupinami. Čas od času se v médiích objeví zpráva o zásahu policie a orgánů celní správy v těchto vietnamských tržnicích a s tím souvisejícím zabavením zboží v hodnotě mnoha milionů korun. Vietnamská komunita je navzdory tomu schopna do několika málo dní zboží opět

---

⁴¹ Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2009* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2009.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

doskladnit a prodávat dále. Vietnamské tržnice fungují na principu, že běžný vietnamský prodejce musí odevzdávat velkou část utržených financí právě organizované zločinecké skupině. V této komunitě existují přísné tresty pro případy, že někdo není vůči zločinecké skupině loajální.

Vietnamský zločin je v České republice již dlouhá léta, což také znamená, že stihl prorůst do řad státní správy. Pokud je chystán policejní a celní zásah ve vietnamské tržnici, není neobvyklé, že se o tom zločinecká skupina prostřednictvím „svých lidí“ v řadách policie včas dozví. Vysoká profesionalita práce těchto skupin, jejich vysoké zisky a propojení s dalšími cizojazyčnými organizovanými zločineckými skupinami vedou k tomu, že organizovaná kriminalita Vietnamců se v České republice neustále rozrůstá.

Členové vietnamských skupin organizovaného zločinu se setkávají v tzv. karaoke barech – jedná se o uzavřené bary, kam není povolen vstup běžné veřejnosti, je zde provozována prostituce a užívají se zde drogy. Násilná činnost je páchána především v rámci samotné vietnamské komunity, což opět znamená zvýšenou latentnost této trestné činnosti.⁴²

Vietnamské zločinecké skupiny se v současné době často zaměřují na výrobu a prodej drog. Jedním z hojně využívaných způsobů je pěstování marihuany v pronajatých domech a bytech. Touto činností se zabývají zpravidla osoby, které v minulosti páchaly nelegální činnosti, jako jsou např. padělání a pozměňování ochranných známek nebo nelegální produkce tabákových výrobků. S tzv. indoorovými pěstírnami je spojeno mnoho problémů počínaje nelegálním odběrem elektřiny a vody a konče totální stavební a hygienickou devastací pronajatého objektu, kde je pěstírna provozována.⁴³

Kromě pěstování marihuany však vietnamské zločinecké skupiny na území České republiky páchají i kriminální činnost v oblasti výroby a distribuce ostatních druhů omamných a psychotropních látek. Jde např. o obchod s metamfetaminem, kdy jsou léky obsahující tyto látky dováženy ve velkém množství bulharskými zločineckými skupinami na území České republiky dováženy z Polska či z Turecka a následně dodávány vietnamským zločineckým skupinám, které z nich vyrábějí drogy. Právě velkoobjemová výroba metamfetaminu je v posledních letech doménou vietnamských organizovaných zločineckých skupin sídlících v České republice. Vývoz drog do sousedních zemí pak

---

⁴² NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. 1. vyd. Praha: EUROUNION Praha s.r.o., 2003, s. 66-75.

⁴³ Policie České republiky. *Projekt „Stop pěstírnám marihuany“* [online]. Vydáno 20. 11. 2009 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skvv-tiskove-zpravy-projekt-stop-pestirnam-marihuany.aspx>>

zajišťují také tyto vietnamské skupiny, a to prostřednictvím kurýrů z Německa, kteří jsou přímo napojeni na hlavní organizátory obchodu s omamnými a psychotropními látkami v Evropě, nebo také prostřednictvím externích spolupracovníků často z řad sociálně slabých obyvatel.⁴⁴

4.2 Domácí organizovaný zločin

Jak již bylo uváděno výše v této práci, politické a společenské změny, které po roce 1989 v Československu nastaly, byly zásadní a na jejich základě bylo umožněno nejen působení zahraničních uskupení organizované kriminality na zdejším území, ale byl také umožněn vznik domácích zločineckých skupin. Důvodem byly otevření hranic, ale také transformace ekonomiky na tržní systém, svoboda podnikání apod. Vzhledem k tomu, že veškeré změny probíhaly víceméně „za pochodu“ a státní správa nebyla často připravena čelit trestné činnosti, která byla v Československu a následně v České republice páchána, vznikla v této době úrodná půda pro páchání trestné činnosti, a to i v podobě organizované kriminality. V této době docházelo k velkým majetkovým a finančním přesunům a zločinecké skupiny se často velmi jednoduše dostaly k finančním prostředkům. Česká republika jako tranzitní země uprostřed Evropy se tak v této době stala zemí cílovou, kde se usazovalo mnoho zahraničních zločineckých uskupení, která byla dobrou inspirací pro vznik uskupení domácích.⁴⁵

Po roce 1989 byla dána snadná příležitost pro legalizaci výnosů z trestné činnosti – Československo s těmito činnostmi z dob, kdy zde prakticky neexistovalo podnikání, nemělo žádné zkušenosti, a tak se státní správa počátkem devadesátých let ani neuměla zajímat o to, odkud pocházejí peníze používané k podnikání. V České republice tak v důsledku této skutečnosti vznikal organizovaný zločin právě na straně tehdejších podnikatelů pohybujících se v šedé zóně, tedy na hranici mezi legálním a nelegálním podnikáním. Pro dosažení co nejvyšších zisků neváhali v této době použít i tvrdých kriminálních praktik.

Známým případem organizované kriminality v devadesátých letech je obchod s lehkými topnými oleji. Do České republiky byla dovážena látka charakterizovaná jako lehký topný olej, následně došlo k jejímu mnohačetnému přeprodeji, kdy se nakonec tato

---

⁴⁴ Policie České republiky. Národní protidrogová centrála. *Výroční zpráva 2014* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <www.policie.cz/soubor/vyrocní-zprava-npc-2014-pdf.aspx>

⁴⁵ CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 13.

látka „změnila“ na motorovou naftu. Lehké topné oleje bylo v tomto období od daně osvobozeny, motorová nafta nikoli, v jejím případě se platila částka 8250 Kč za tunu. Tímto způsobem přišel stát o několik desítek miliard v důsledku krácení daní. Těmto daňovým únikům tehdejší zcela nový právní řád nebyl schopen čelit.⁴⁶

Prorůstání organizovaného zločinu do struktur justice se projevilo v případě zločinného spolčení kolem soudce Berky. Skupinu odhalila policie v roce 2003, kdy byl vyšetřován podezřelý konkurz na Union banku. Ten byl právě soudcem Berkou prohlášen na základě padělaných dokumentů a rychle byl zase zrušen. Policie vyšetřovala činnost organizované skupiny, která měla spočívat v manipulacích s konkurzy podniků stojících na hranici bankrotu. Skupina si vybrala podnik v regionech, kde byl místně příslušný soudce Berka. Zajistila si odkoupení pohledávek věřitelů podniku, na který byl soudcem Berkou následně prohlášen konkurz a dosazen vybraný správce konkurzní podstaty. Tímto způsobem se pak organizovaná skupina dostávala k majetku v řádech stovek milionů korun, které následně rozprodávala. Z účasti na zločinném spolčení tehdy bylo obviněno dvanáct lidí. Obvinění se týkalo konkurzů prohlášených na celkem sedm společností.⁴⁷ Po prohlášení amnestie prezidentem Václavem Klausem se již případ týkal pouze devíti z původních dvanácti lidí. Kauza se táhla až do roku 2015, kdy si soudce Berka vyslechl rozsudek – trest odnětí svobody v délce trvání 8,5 roku.⁴⁸

Dalšími závažnými případy českého organizovaného zločinu jsou zločiny páchané tzv. Berdychovým gangem, kdy ozbrojení zločinci přepadávali bohaté podnikatele, unášeli je a nutili je k vydání majetku. V jiných případech si vytipovali kamiony nebo kurýry s penězi. Osoby z této skupiny se často převlékaly za policisty a jejich doménou byly zejména krádeže, loupeže a vydírání. Tímto způsobem si přišli na finanční zisky v hodnotě až sta milionů korun. S organizovanou zločineckou skupinou navíc spolupracovali dva policisté z pražského odboru pro boj s organizovaným zločinem. David Berdych jako vedoucí skupiny si odpykal trest odnětí svobody v délce trvání devíti let, který mu byl uložen v roce 2006.⁴⁹

---

⁴⁶ LORENCOVÁ, J., VEČER, J. *Krvavé oleje / můj přítel vrah*. 1. vyd. Brno: Jan Krystek, 2006, s. 7-41.

⁴⁷ Epravo.cz. *Případ zločinného spolčení kolem soudce Berky* [online]. Vydáno 16. 2. 2005 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/pripad-zlocinneho-spolceni-kolem-soudce-berky-31136.html?mail>>

⁴⁸ iDNES.cz. *Soudce Berka si po letech vyslechl trest za konkurzy, 8,5 roku vězení* [online]. Vydáno 25. 11. 2015 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <https://usti.idnes.cz/rozsudek-ustecky-soudce-jiri-berka-zfalsovane-konkurzy-pk3-/usti-zpravy.aspx?c=A151125_101812_usti-zpravy_alh>

⁴⁹ HEJL, J. *Berdychův příběh: Vyhazovač od Jonáka, který si založil gang* [online]. Vydáno 24. 6. 2015 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zacinal-jako-vyhazovac-u-jonakated-je-berdych-na-svobode/r~7922cc0c1a7111e5a43f002590604f2e/>>

Oblast organizované kriminality se oproti počátkům v devadesátých letech do dnešních dní zásadně změnila. Organizovaný zločin je v dnešní době mnohem profesionálnější, je více institucionalizován, má rozsáhlejší oblast zájmu. S tím souvisí také neustálý dynamický rozvoj moderních technologií, které se stávají samozřejmým vybavením organizovaných zločineckých uskupení, když jsou v této oblasti často v technologickém předstihu oproti orgánům, které jejich činnost mají vyšetřovat. Důsledkem všech těchto skutečností je, že se organizovaný zločin daří stále obtížněji rozkrývat.

Oproti organizované kriminalitě devadesátých let dvacátého století je v současné době tato oblast více skrytá, je pácháno výrazně méně násilné trestné činnosti, na její místo se naopak dostává hospodářská a daňová kriminalita, podvody, pašování drog, alkoholu a cigaret, padělání různých nosičů, počítačová kriminalita, obchod s lidmi a také zneužívání dotací z Evropské unie. S dobou trvání zločineckých organizací souvisí také neustálé prorůstání kriminální činnosti do oblasti státní správy, politické a ekonomické oblasti. Získané finanční prostředky jsou často legalizovány prostřednictvím podnikání, a to opět v souvislosti s právě uvedenými kontakty. Tyto kontakty se mohou týkat také ovlivňování médií, což má vést v konečném důsledku k diskreditaci orgánů činných v trestním řízení a dalších složek působících v oblasti potírání organizované kriminality.

Český organizovaný zločin má dnes podobu klientelistických sítí a funguje na podnikatelských a mocenských strukturách. Zaměřuje se často na obohacování se z veřejných rozpočtů, veřejných zakázek a dále na společnostech se státní majetkovou účastí prostřednictvím obchodních společností, které tyto ovládají. Přítomna je čím dál větší snaha o ovlivňování orgánů státní správy, samospráv a také snaha o ovlivňování procesu přijímání a změn právních předpisů. Styky s kriminálním prostředím se v nedávné době dle Bezpečnostní informační služby opět objevily také v oblasti justice.⁵⁰ Právě korupce je jedním ze zásadních problémů dnešní společnosti v této oblasti – aktuálně je páchána především ve státní správě, a to za účelem ovlivnění veřejných zakázek.⁵¹

---

⁵⁰ Bezpečnostní informační služba. *Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2010* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.bis.cz/vyrocní-zprava2b2d.html?ArticleID=27>>

⁵¹ Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2010* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2010.aspx>>

5 Současná situace a prognóza do budoucna

Má-li být učiněna prognóza do budoucna, je na místě se zabývat základními statistickými přehledy kriminality Policie České republiky v minulých letech. Autor se v tomto smyslu zaměří na trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině dle ustanovení § 361 trestního zákoníku v posledních deseti letech. Důvodem právě uvedeného je skutečnost, že statistiky ostatních trestných činů páchaných organizovanými zločineckými skupinami nejsou veřejně k dispozici, a proto není možné se jimi podrobněji zabývat.

Tabulka 1 Trestné činy účasti na organizované zločinecké skupině

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Registrováno	3	4	4	6	9	5	31	9	11	5
Objasněno	2	3	3	4	5	4	26	9	6	4

Zdroj: Policie České republiky. *Statistické přehledy. Kriminalita* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>>

Jak bylo výše v této práci mnohokrát vzpomínáno, zásadní podíl na organizované kriminalitě páchané na území České republiky mají cizinci. Ze statistik kriminality zveřejněných Policií České republiky je zřejmé, že v roce 2016 byl z jedenácti vyšetřovaných pachatelů organizované kriminality jeden cizinec. V roce 2017 však z pěti vyšetřovaných pachatelů byli cizinci čtyři.⁵² Lze se domnívat, že cizinci i v dnešní době mají na organizované kriminalitě v České republice zásadní podíl. Lze však předpokládat, že jejich aktivita se nedaří dobře rozkrývat vzhledem k jejich vazbám na zahraničí a s tím související stále se zdokonalující praktiky organizovaných zločineckých skupin. Statistiky přístupné veřejnosti z let 2015 a dřívějších bohužel informace týkající se počtu cizinců páhajících trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině neobsahují, a proto také není možný bližší rozbor dané problematiky.

Z výše uvedeného je zřejmé, že se v České republice absolutně nedaří rozkrývat a potírat organizovanou kriminalitu. Počty registrovaných trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině, resp. za právního stavu do konce roku 2009 trestných činů zločinného spolčení jsou velmi nízké, a to zejména v situaci, pokud by

⁵² Policie České republiky. *Statistické přehledy. Kriminalita* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>>

měly být porovnávány s předpokládaným množstvím organizovaných zločineckých skupin, které na území České republiky skutečně působí.

Uvedené počty se týkají registrovaných organizovaných zločineckých skupin, stíhaných osob tak mohlo být a zásadně také v jednotlivých letech bylo více. Počty stíhaných a obžalovaných osob se v letech 1998 až 2008 neustále zvyšovaly. V letech 1995 až 1997 nebyl stíhán nikdo, v roce 1998 to bylo prvních 16 lidí, v roce 1999 již 36 osob. V následujícím roce 2000 bylo stíháno 42 osob, v roce 2001 pak 75 osob. V letech 2002 a 2003 počet stíhaných přesáhl stovku a v roce 2005 již bylo stíháno 181 lidí. V roce 2006 došlo opět k poklesu a v roce 2007 se počet stíhaných dostal pod sto.

Skutečný počet stíhaných osob podílejících se na kriminalitě organizovaných zločineckých skupin není možné zjistit. Do této kategorie totiž budou spadat také osoby, které byly stíhány za jinou trestnou činnost, která však byla páchána právě v souvislosti s činností zločinecké skupiny.

Pokud jde o odhad počtu osob zapojených do organizovaného zločinu v České republice, je zřejmé, že vzhledem k latentnosti organizované kriminality je nutné počítat pouze s velmi přibližnými čísly. V roce 2007 mohlo dle odhadu Policejního prezidia na území České republiky působit asi 75 organizovaných zločineckých skupin, které mají přibližně dva tisíce členů.⁵³

V oblasti organizovaného zločinu nabývají v současné době na důležitosti trestné činnosti související s rozvojem informačních a komunikačních technologií a jejich využíváním za účelem nabídky nelegálního zboží a služeb. Investice organizovaných zločineckých skupin se zvyšují a jejich činnost se zintenzivňuje v oblastech, kde bezpečnostním sborům chybí potřebné nástroje či informace. Klíčovými hrozbami následujících let tak jsou informační a počítačová kriminalita, kriminalita související s paděláním a pozměňováním dokladů a dalších veřejných listin a neoprávněné nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů.⁵⁴

Vzhledem k tomu, že se v posledních letech organizovaný zločin soustřeďuje na mnohem více skryté činnosti a jejich odhalování činí bezpečnostním složkám potíže, což je ostatně patrné i z výše uvedených číselných údajů, je zřejmé, že v současné době stále dochází k rozkvětu organizované kriminality. Je potřeba, aby tomuto fenoménu byla

---

⁵³ CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, s. 16.

⁵⁴ Vláda České republiky. *Usnesení vlády České republiky ze dne 12. listopadu 2014 č. 919 ke Koncepci boje proti organizovanému zločinu na období let 2015-2017* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/VPRA9R9BCG4E>>

co nejdříve věnována zásadní pozornost tak, aby nedocházelo k jeho neustálému prorůstání do struktur státní správy a dalších státních orgánů, což zcela jistě může znamenat „tajné“ ohrožování demokratického státního zřízení.

Problematika organizovaného zločinu a jeho rozkrývání a potírání jsou v České republice v porovnání s ostatními zeměmi vyspělého světa stále poměrně novým tématem, jehož význam vzrůstá právě v důsledku nárůstu kriminality tohoto typu a závažnosti jí způsobovaných následků. Je tak potřeba najít účinné metody, jelikož ty dosavadní velmi často selhávají. Jednou z příčin je právě nedostatečná právní regulace dané oblasti.⁵⁵

---

⁵⁵ BUDKA, I. *Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017, s. 94.

6 Navrhovaná opatření pro omezení organizované kriminality

Vzhledem k neustálému vývoji v oblasti moderních technologií se právě v této oblasti organizovaná kriminalita vyvíjí velmi dynamicky. Právní úprava přitom na tuto situaci vůbec nereaguje, a tak kromě jiného i problematika kyberkriminality, virtuálních měn apod. dává organizovaným zločineckým skupinám prostor pro jejich další činnost a rozvoj v rámci této šedé zóny. Je tedy žádoucí, aby český zákonodárce dokázal flexibilně reagovat a právně reguloval „výdobytky moderní doby“ i v situaci, kdy je technický pokrok již velmi rychlý. Do budoucna lze totiž očekávat pouze jeho další zrychlování a Česká republika na tuto skutečnost musí být připravena reagovat. V opačném případě lze očekávat významný nárůst organizované kriminality.

Pokud se týká hospodářské a daňové kriminality, v této oblasti lze doporučit vytvoření informačního systému, který by dokázal evidovat indikátory související s anonymizací majetku a vlastnických struktur právnických osob. S ohledem na stále častější daňové úniky souvisejícími s tzv. kolotočovými podvody v oblasti daně z přidané hodnoty pak lze doporučit další rozšíření institutu přenesené daňové povinnosti na dodavatele, a to i v případech, že půjde o transakce toliko vnitrostátní. Kromě toho by bylo vhodné uvažovat o právním nástroji, který by umožňoval zajištění majetku pocházejícího z neznámých zdrojů a jeho uložení mimo dosah majitele do doby, než dojde k objasnění zdroje.

Pro lepší možnost objasnění okolností páčání trestné činnosti organizovanými zločineckými skupinami by bylo vhodné zavést do trestněprávní úpravy nový institut tzv. informátora, jímž by byla v praxi civilní osoba získaná *ad hoc* do konkrétního případu, jež by vědomě spolupracovala s orgány činnými v trestním řízení, avšak působila by v dokumentovaném zločinném prostředí, o němž by následně mohla vypovídat jako utajený svědek. Bylo by však nutné stanovit pravidla k zmocnění k výkonu takové činnosti, a především pak pravidla pro ochranu této osoby, její beztrestnost, odměňování apod.⁵⁶

Kromě změn v právní úpravě je zřejmá potřeba posílení aktivit bezpečnostních sborů za účelem efektivního monitorování situace, s čímž souvisí také potřeba upevnění mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti organizovanému zločinu. Česká republika

---

⁵⁶ BUDKA, I. *Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017, s. 104.

poměrně úspěšně v posledních letech zvládá vytvářet specializované útvary a pracoviště za účelem boje s organizovaným zločinem. Problémem stále je skutečnost, že se stále nedaří vyškolit dostatečné množství fundovaných odborníků. Přitom oblast organizovaného zločinu je tak závažná a dynamicky se rozvíjející, že by mělo jít v případě bezpečnostních složek o vzdělávání celoživotní. S tím souvisí také skutečnost, že i nižší složky policie disponují obecně nízkou úrovní znalostí o projevech organizované kriminality, čehož následkem je pak také nízká schopnost identifikace jejich projevů a následných zásahů.

Velmi přeceňováno v tomto ohledu bývá napojení českých bezpečnostních složek na evropské bezpečnostní struktury. Je však třeba konstatovat, že budování společné bezpečnosti v rámci Evropské unie je procesem, který probíhá velmi pomalu a potrvá ještě dlouho. Jde o oblast, kde je spolupráce členských zemí teprve formována, a není možné hovořit o tom, že evropské bezpečnostní struktury jsou již funkčně vytvořeny a české složky k nim pouze „přístupují“.⁵⁷ Aktuálně je potřebné, aby se Česká republika byla schopna spolehnout především na bezpečnostní složky vlastní, jejichž činnost je zdokonalována právě pomocí ze strany Evropské unie.

Jak bylo řečeno výše v této práci, na páčání organizovaného zločinu je možné z hlediska trestního práva nahlížet ve dvou rovinách. Jednou je skutečnost, že spáchání trestného činu v rámci organizované zločinecké skupiny je okolností, na jejímž základě má být při rozhodování o sankci aplikován přísnější trest. Druhou rovinu tvoří trestný čin dle ustanovení § 361 trestního zákoníku jako takový. Obě dvě roviny přitom vycházejí ze zákonného zakotvení právního institutu organizované zločinecké skupiny. Tato je zákonodárcem charakterizována jako společenství „více osob“, přičemž toto není dále konkretizováno.

Dle názoru autora práce by zákonodárce *de lege ferenda* měl být přesnější ve smyslu definování přesného počtu osob, které se mají na páčání zločinu podílet, aby toto bylo možné bez jakýchkoli pochybností považovat za organizovanou zločineckou skupinu. Inspirací by mohla být slovenská právní úprava, která reguluje tzv. organizovanou skupinu jako spolčení alespoň tří osob za účelem spáchání trestného činu, s určitou dělbou určených úloh mezi jednotlivými členy skupiny. Činnost této skupiny se v důsledku toho vyznačuje plánovitostí a koordinovaností, což zvyšuje pravděpodobnost úspěšného páčání trestné činnosti. Slovenské trestní právo kromě toho

---

⁵⁷ NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin a bezpečnost občanů ČR* [online]. [citováno 28. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/21/157.pdf>>

také definuje extrémistickou skupinu, zločineckou skupinu, teroristickou skupinu, dále pak činnost pro zločineckou skupinu a podporu zločinecké či teroristické skupiny.⁵⁸

Základem zdokonalení boje proti organizovanému zločinu by tedy dle názoru autora měla být dostatečně určitá právní úprava, přičemž je na místě v současné době, kdy dochází k neustálému rozšiřování fenoménu organizované kriminality a k jejím čím dál sofistikovanějším způsobům páčání, aby se zákonodárce v rámci trestněprávní úpravy danou problematikou zabýval podrobněji. Na místě je obdobně jako na Slovensku vymezit jednotlivé formy organizované trestné činnosti tak, aby nebylo pochyb, zda se v daném případě o organizovanou zločineckou skupinu jedná nebo nikoli.

Na druhé straně je však nutné vyjádřit se k definici organizované zločinecké skupiny v českém trestním zákoníku jako společenství s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které je zaměřeno na soustavné páčání úmyslné trestné činnosti. Z uvedeného je zřejmé, že má-li být určitá skupina páčající trestnou činnost označena za organizovanou zločineckou skupinu, musí naplňovat všechny uvedené charakteristické znaky. Právě z důvodu, že prokázání kumulace všech uvedených znaků je v praxi velmi obtížné, bývají osoby obviněné z účasti na organizované zločinecké skupině zřídka odsouzeny.⁵⁹

I v tomto ohledu by bylo lze částečně doporučit inspiraci slovenskou právní úpravou, která znak strukturovanosti organizované skupiny nezakotvuje. Na druhé straně však i ve slovenské právní úpravě lze nalézt požadavek dělby určených úloh mezi jednotlivé členy skupiny, což je taktéž aspekt, který se v praxi poměrně složitě prokazuje.

Podle ustanovení § 107 odst. 1 trestního zákoníku je pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny mj. ten, „*kdo takový čin spáchal vědomě se členem organizované zločinecké skupiny*“. Právě slovem „vědomě“ v rámci této zákonné definice se odborná veřejnost zabývala, jelikož právě ono tuto činí nejednoznačnou. „Vědomě“ může znamenat spáčení deliktu úmyslně či zaviněním ve formě vědomé nedbalosti⁶⁰, může to však také znamenat kvalitu podoby účastenství na trestné činnosti v širším slova smyslu. Na tomto místě lze tedy doporučit, aby se zákonodárce „držel“ právní terminologie trestního zákoníku a definici napříště zakotvil přesněji, aby nebylo pochyb o jejím výkladu.

---

⁵⁸ § 129 zákona č. 300/2005 Z. z., trestného zákona, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ SCHEINOST, M., NETÍK, K. *Český organizovaný zločin v mezinárodním kontextu*. 1. vyd. Institut pro kriminologii a sociální prevenci: Praha, 2011, s. 57–75.

⁶⁰ ŠÁMAL, P. Zamyšlení nad některými novelizovanými ustanoveními trestního zákona týkajícími se organizovaného zločinu a problémy s tím spojenými. *Právní rozhledy*, 1995, č. 10, s. 395.

7 Dotazníkové šetření

Pro účely této práce autor provedl také dotazníkové šetření. Účelem bylo zjistit, jak moc jsou mladí lidé v České republice s oblastí organizované kriminality obeznámeni a jaký je jejich názor na řešení dané problematiky.

Autor vytvořil dotazník sestávající ze čtyř jednoduchých otázek, který byl prostřednictvím internetu poskytnut 50 osobám ve věku 19 až 29 let. Polovina těchto osob byly ženy, polovina muži. Přitom platilo, že všechny dotazované osoby byly buď studenty vysoké školy, nebo jejími absolventy. Dotazník byl vyplňován anonymně, pouze s dotazem na splnění podmínek dosaženého vzdělání, věku a dále s dotazem na pohlaví respondenta.

1) VÍTE, CO JE ORGANIZOVANÝ ZLOČIN?

Na první otázku zjišťující povědomí o tom, co je organizovaný zločin, byly respondentům nabídnuty právě a jen dvě možnosti odpovědí. Bylo tomu tak proto, že dotazníky, v nichž byla označena odpověď „ne“, nebyly ohledně dalších otázek zařazeny do výzkumu. Autor práce se pro tuto skutečnost rozhodl proto, že dle jeho názoru není možné považovat za kvalifikovanou odpověď na následující otázky odpověď respondenta, který si není jist tím, co je organizovaný zločin.

	MUŽI	ŽENY
ANO	23	21
NE	2	4

Z výše uvedeného vyplývá, že alespoň základní povědomí o organizovaném zločinu měli spíše muži než ženy. Lze však konstatovat, že rozdíl nebyl nijak závratný – 8 % mužů odpovědělo, že neví, co je organizovaný zločin, a stejným způsobem odpovědělo 16 % žen. Lze se domnívat, že osoby, které nevěděly, co je organizovaný zločin, si nemusely uvědomit, že s některou z médií velmi dobře známou kauzou lze toto sousloví spojovat. Autor práce se domnívá, že vysokoškolští studenti a mladí vysokoškolsky vzdělaní lidé se pravděpodobně všichni již alespoň v médiích s případech organizovaného zločinu setkali.

2) DOMNÍVÁTE SE, ŽE ORGANIZOVANÁ KRIMINALITA NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY KLESÁ, NEBO STOUPÁ?

Na tuto otázku budou analyzovány již jen odpovědi těch respondentů, kteří na úvodní otázku odpověděli „ano“ – tedy konkrétně 23 mužů a 21 žen. Bude tomu tak i pro následující dvě otázky dotazníku.

	MUŽI	ŽENY
KLESÁ	3	2
STOUPÁ	17	16
V POSLEDNÍCH LETECH JE NA STEJNÉ ÚROVNI	3	3

Na otázku, zda se respondenti domnívají, že organizovaná kriminalita má na území České republiky stoupající či klesající tendenci, příp. zda je v posledních letech na stejné úrovni, lze hovořit o velmi vyrovnaných tendencích odpovědí.

Odpověď „klesá“ zvolilo vůbec nejméně respondentů, konkrétně 13,04 % mužů a 9,52 % žen. Velmi podobný počet byl zaznamenán v případě odpovědi „v posledních letech je na stejné úrovni“ – takto odpovědělo opět 13,04 % mužů a 14,29 % žen. Zdaleka nejvíce respondentů se pak domnívalo, že organizovaná kriminalita v České republice stoupá. Takto odpovědělo celých 73,92 % mužů a 76,19 % žen.

Tento výsledek bylo v řadách vysokoškolsky vzdělaných lidí možné očekávat, a to i vzhledem ke skutečnosti, že v poslední době i samotná česká média velmi často o zásazích organizovaných zločineckých skupin např. do oblasti státní správy hovoří. Lze se tedy domnívat, že v důsledku působení médií se představa stoupající organizované kriminality mezi obyvatelstvem reálně šíří, a to bez ohledu na to, zda je správná či nesprávná.

Pokud mají být odpovědi respondentů porovnány se skutečností, lze konstatovat, že na základě dostupných statistik není veřejnosti známo, zda organizovaná kriminalita jako celek stoupá či klesá. Analyzovat v tomto smyslu lze pouze páchaní trestného činu účasti na organizované zločinecké skupině, kde má počet případů klesající tendenci.

3) DOMNÍVÁTE SE, ŽE JE ORGANIZOVANÁ KRIMINALITA V ČESKÉ REPUBLICE DOSTATEČNĚ ŘEŠENA?

	MUŽI	ŽENY
ANO	0	0
NE	22	19
NEVÍM	1	2

Třetí otázka do jisté míry souvisí s otázkou druhou, a proto bylo lze předpokládat, že podobně jako bylo naprostou většinou posuzovaných respondentů zodpovězeno, že organizovaná kriminalita v České republice stoupá, bude ve většině případů odpověď na otázku třetí znít „ne“. Logicky lze totiž uvažovat ve smyslu, že pokud by organizovaná kriminalita v České republice klesala, pravděpodobně by byla dostatečně dobře řešena.

Další úvaha autora práce vede k tomu, že třetí otázka mohla být poněkud zavádějící ve smyslu, že respondenti byli informováni o účelu výzkumu, tedy o zařazení výsledků do této práce. Odborné práce tohoto typu mívají zpravidla témata vysoce aktuální, která je potřeba v daném okamžiku ve společnosti řešit. Respondenti mohli tedy vycházet i z předpokladu, že tato práce je psána na téma, jehož aktuálnost je dána právě stoupající tendencí organizované kriminality a s ní souvisejícím nedostatečným řešením.

Na otázku, zda je organizovaná kriminalita v České republice dostatečně řešena, odpovědělo pouhých 4,35 % mužů „nevím“. Tuto odpověď zvolilo také 9,52 % žen. Všichni ostatní respondenti odpověděli „ne“.

4) UVEĎTE STRUČNĚ SVŮJ NÁVRH PRO ZAJIŠTĚNÍ LEPŠÍHO ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY ORGANIZOVANÉ KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE.

Poslední, čtvrtá otázka byla jedinou otázkou doplňovací, a tedy bylo možné předpokládat, že ne všichni respondenti na ni dokáží odpovědět. Následující tabulka zobrazuje zestručněné odpovědi respondentů.

	MUŽI	ŽENY
Zavedení trestu smrti	2	0
„Zavření“ nebo důsledné hlídání státních hranic	1	1
Nasazení většího množství členů bezpečnostních složek	3	5
Zpřísnění sankcí za účast na organizovaném zločinu	3	3
Efektivnější právní úprava DPH	0	1
Efektivnější boj s korupcí	1	0
Žádná odpověď nebo odpověď „nevím“	13	11

Z dat týkajících se odpovědí na poslední otázku vyplývá, že s otázkou zdokonalení řešení organizované kriminality pravděpodobně respondenti nejsou podrobně seznámeni. Další možností interpretace je skutečnost, že na se respondenti nechtěli příliš zamýšlet nad otevřenou otázkou, a tak na ni neodpověděli.

Přesto, že 56,52 % mužů a 52,38 % žen na otázku vůbec neodpovědělo, příp. uvedli odpověď „nevím“, je možné se zabývat daty týkajícími se odpovědí ostatních 10 mužů a 10 žen. Zajímavé např. je, že 8,70 % mužů navrhlo zavedení trestu smrti jako účinné řešení organizovaného zločinu v České republice. 4,35 % mužů a 4,76 % žen uvedlo stejnou odpověď spočívající v zavření, resp. důsledném hlídání státních hranic. Vůbec nejvíce shodných názorů bylo zaznamenáno v případě nasazení většího množství členů bezpečnostních složek za účelem boje proti organizovanému zločinu – konkrétně 13,04 % mužů a 21,74 % žen. Pro zpřísnění trestněprávních sankcí by bylo 13,04 % mužů a 14,29 % žen. Efektivnější právní úpravu daně z přidané hodnoty navrhla 1 žena, což odpovídá 4,76 % žen, 1 muž (4,35 % mužů) navrhl efektivnější boj s korupcí.

8 Závěr

Předkládaná práce se zabývala problematikou organizované kriminality v České republice, konkrétně pak jejím vymezením a otázkám vývoje po roce 1989 až do dnešních dnů. Jak již bylo předesláno v úvodu této práce, jedná se o téma velmi aktuální a z tohoto důvodu si jej autor práce zvolil ke zpracování.

V první kapitole samotného textu práce byly vymezeny základní pojmy, které s jejím tématem souvisejí, a sice organizovaný zločin a jeho projevy. V první řadě byl organizovaný zločin jako fenomén charakterizován, a to v souvislostech s dalšími právními instituty, jimiž jsou organizovaná zločinecká skupina, spolupracující obviněný, spolupachatelství a účastenství na trestné činnosti. Následně byly vymezeny konkrétní projevy organizovaného zločinu, s nimiž se lze na území České republiky nejčastěji setkat – hospodářská kriminalita, drogová kriminalita, násilná kriminalita, obchod s lidmi často v podobě organizované prostituce a kuplířství a autokriminalita.

Druhá kapitola textu práce se zabývala vznikem organizované kriminality po roce 1989 na území Československa, resp. České republiky, jelikož s ohledem na socialistické státní zřízení se zde do této doby organizovaná kriminalita objevovala pouze zřídka. Následně bylo přistoupeno k analýze vývoje organizované kriminality, kdy bylo nejprve přistoupeno k charakteristice kriminálních činností zahraničních organizovaných uskupení z Ruska a Ukrajiny, Balkánu a Vietnamu, jelikož právě organizace pocházející z těchto zemí v České republice působí nejvíce. Poté došlo také k vymezení vývoje domácího organizovaného zločinu, a to od devadesátých let dvacátého století až dodnes.

Na základě statistických údajů pak byla částečně zpracována kapitola s názvem „Současná situace a prognóza do budoucna“, ač je třeba poukázat na skutečnost, že ty nejzajímavější údaje bohužel nejsou známé. Jedná se především o otázku počtu organizovaných zločineckých skupin působících na území České republiky a s tím související otázku počtu osob v nich působících. V následující kapitole autor shrnul řešení, která by mohla vést k účinnějšímu boji proti organizované kriminalitě.

Poslední kapitola samotného textu práce představila proběhnuté dotazníkové šetření, které mělo za cíl zobrazit povědomí o problematice organizovaného zločinu mezi mladými lidmi, vysokoškolskými studenty či absolventy.

Cílem předkládané práce byla v jejím úvodu stanovena analýza vzniku a vývoje organizované kriminality v České republice po roce 1989 až do současnosti. V teoretické rovině se zcela jistě podařilo cíl práce naplnit. Pokud se jedná o rovinu praktickou,

k naplnění cíle práce mohlo dojít pouze částečně, a to především z důvodu, že veřejnosti jsou dostupné jen některé statistiky týkající se organizované kriminality, což zapříčiňuje stav, kdy tuto nelze hlouběji analyzovat.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BUDKA, I. *Využití právních nástrojů pro potírání organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2017. ISBN 978-80-7338-169-1.
2. CEJP, M. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. ISBN 978-80-7338-105-9.
3. COUFALOVÁ, B. Hmotněprávní instituty pro boj s organizovaným zločinem podle nového trestního zákoníku. *Bulletin advokacie*, 2009, č. 10, s. 82-85. ISSN 1210-6348.
4. DIBLÍKOVÁ, S. a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2015*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2016. ISBN 978-80-7338-162-2.
5. KMENTA, J. *Kmotr Mrázek*. 1. vyd. Praha: JKM, 2007. ISBN 978-80-903603-1-0.
6. LORENCOVÁ, J., VEČER, J. *Krvavé oleje / můj přítel vrah*. 1. vyd. Brno: Jan Krystek, 2006. ISBN 80-239-7050-X.
7. LUNDE, P. *Organizovaný zločin*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2009. ISBN 978-80-204-1997-2.
8. MAREŠOVÁ, A. *Násilí uplatňované organizovanými skupinami a organizovaným zločinem (analýza vybraných případů vražd a vydírání)*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2000. ISBN 80-7338-022-6.
9. NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*. 1. vyd. Praha: EUROUNION Praha s.r.o., 2003. ISBN 80-7317-026-4.
10. NĚMEC, M. Ruskojazyčný organizovaný zločin v České republice. *Policista*, 2004, č. 9, s. 12. ISSN 1211-7943.
11. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-026-2.
12. NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. 1. vyd. Praha: Themis, 2003. ISBN 80-7312-018-6.

13. POJMAN, P. *Ruský a ukrajinský organizovaný zločin. Hrozby a rizika pro ČR v kontextu globalizace organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013. ISBN 978-80-7338-129-5.
14. SCHEINOST, M., NETÍK, K. *Český organizovaný zločin v mezinárodním kontextu*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. ISBN 978-80-7338-104-2.
15. ŠÁMAL, P. Zamyšlení nad některými novelizovanými ustanoveními trestního zákona týkajícími se organizovaného zločinu a problémy s tím spojenými. *Právní rozhledy*, 1995, č. 10, s. 395. ISSN 1210-6410.
16. VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-429-2.

Elektronické zdroje

1. Bezpečnostní informační služba. *Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2010* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.bis.cz/vyrocnizprava2b2d.html?ArticleID=27>>
2. Epravo.cz. *Případ zločinného spolčení kolem soudce Berky* [online]. Vydáno 16. 2. 2005 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/pripad-zlocinneho-spolceni-kolem-soudce-berky-31136.html?mail>>
3. HEJL, J. *Berdychův příběh: Vyhadzovač od Jonáka, který si založil gang* [online]. Vydáno 24. 6. 2015 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zacinal-jako-vyhazovac-u-jonaka-ted-je-berdych-na-svobode/r~7922cc0c1a7111e5a43f002590604f2e/>>
4. HEROUTOVÁ, T. *Tendence rozšiřování institutu spolupracujícího obviněného – nezbytný krok či omyl zákonodárce?* [online]. Vydáno 11. 12. 2017 [citováno 19. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.iurium.cz/2017/12/11/spolupracujici-obvineny/>>
5. iDNES.cz. *Bulhar pyká ve vězení za kuplířství, teď dostal trest za vraždu prostitutky* [online]. Vydáno 10. 8. 2009 [citováno 26. 3. 2018]. Dostupné z: <https://zpravy.idnes.cz/bulhar-pyka-ve-vezeni-za-kuplirstvi-ted-dostal-trest-za-vrazdu-prostitutky-1vd-/krimi.aspx?c=A090810_154258_krimi_taj>
6. iDNES.cz. *Soud zpřísnil tresty pašerákům heroinu, vozili ho do Švédska i Británie* [online]. Vydáno 26. 9. 2016 [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z:

- <https://zpravy.idnes.cz/tresty-pasovani-heroinu-vrchni-soud-dvv-/krimi.aspx?c=A160926_122707_krimi_hro>
7. iDNES.cz. *Soudce Berka si po letech vyslechl trest za konkurzy, 8,5 roku vězení* [online]. Vydáno 25. 11. 2015 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <https://usti.idnes.cz/rozsudek-ustecky-soudce-jiri-berka-zfalsovane-konkurzy-pk3-/usti-zpravy.aspx?c=A151125_101812_usti-zpravy_alh>
  8. NĚMEC, M. *Tři etapy vývoje ruskojazyčného organizovaného zločinu v České republice* [online]. Vydáno 11. 4. 2017 [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/nazory-a-petice/Miroslav-Nemec-Tri-etapy-vyvoje-ruskojazycneho-organizovaneho-zlocinu-v-Ceske-republice-483266>>
  9. NOŽINA, M. *Mezinárodní organizovaný zločin a bezpečnost občanů ČR* [online]. [citováno 28. 3. 208]. Dostupné z: <<http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/21/157.pdf>>
  10. Policie České republiky. *Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV* [online]. [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-centrala-proti-organizovanemu-zlocinu-skpvc.aspx>>
  11. Policie České republiky. Národní protidrogová centrála. *Výroční zpráva 2014* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-npc-2014-pdf.aspx>
  12. Policie České republiky. *Projekt „Stop pěstírnám marihuany“* [online]. Vydáno 20. 11. 2009 [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skpvc-tiskove-zpravy-projekt-stop-pestirnam-marihuany.aspx>>
  13. Policie České republiky. *Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV* [online]. [citováno 25. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-odhalovani-organizovaneho-zlocinu-skpvc-199737.aspx>>
  14. Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2007* [online]. [citováno 21. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2007.aspx>>

15. Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2009* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2009.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>>
16. Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2010* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2010.aspx>>
17. Policie České republiky. *Zpráva o činnosti ÚOOZ za rok 2011* [online]. [citováno 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-uooz-za-rok-2011.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>>
18. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. *Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku* [online]. [citováno 18. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=5&CT=411&CT1=0>>
19. Vláda České republiky. *Usnesení vlády České republiky ze dne 12. listopadu 2014 č. 919 ke Koncepti boje proti organizovanému zločinu na období let 2015-2017* [online]. [citováno 27. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/VPRA9R9BCG4E>>

Legislativní dokumenty

1. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku.
3. Zákon č. 300/2005 Z. z., trestný zákoník, ve znění pozdějších předpisů.